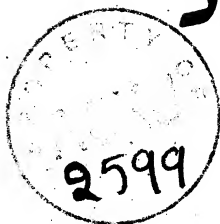

سیونی باد

(م - پاسنی)

لیونی باد

۲ - پاسنی

به پیری هم نه فهمیدیم افسوس

که دنیا بازی طفلانه کیست ؟

بیدل

بسم الله الرحمن الرحيم

سرخیا

د کوم ځوان سځوند، ورک شوی و و سځونکه
 چه ده د خدای په لوی جهان کی یو سځوند ریدلود
 اوسره ئې په یوه بوده پوری تړلی وو، وکله ئې
 ورته تر لویو لوی غم ښکارېد، کومان ئې و وکله نن
 سبا څه مېمه پیښه ده ده د سځوند، ورکېد ا به وی
 که بخت وی باید ده د سځوند، بخت وی، که څه تلاش
 کېږی ښه هم باید په دغه لار کی وی، نور ی خبری و ته
 ا بته ښکارېدې، نو چه دوه تنه به ئې چېرته سره په مرکه
 ولیدل ده به یقین و وجه ده ده له سځوند، به غېږی
 بی ارادې به ئې ورته وویل، د څه سځوند،
 سځوند، کوی؟ ...

نه چه په دې پالنه کې د زړه يارا نونه دخپل سوی
 زړه خواله او دخپلو لېونو اندېښنو اظهار کوم په دې
 مرکه کې د چا د مخوندۍ کړنه نه ده نيولې شوی بلکه د
 ملت او وطن په سطحه خبری دی ، خو چا بانو ته د امو
 وړ کوم د کومو په ذهن او فکر چه خپل خوسی دومره اثر
 کوي دی چه پره خبره دخپل مخوندو خواته کښوی چه
 نه ئې خوسی پېژنم ، نه ئې په ورکه جبریم ، نه ئې یادول
 د دومره مهم کليم چه په دې حاسه مرحله کې د الوی غږونه
 په سړی پېرگړی ، پرد عقل او شعور خاوند به دا
 راسه وحشی چه دیره تالا شوی او مخ په محوه کېدو
 ملت او تباه شوی وطن غږونه دومره سپک او سطحی
 نه دی چه سړی ترې د پردو مخوندو لومړي ته وزگار
 شی په دېره درناوی .

دلپوئی هرسته

یوه لپوئی چپړته یوه ښکلې کوچنۍ مرغۍ نیولې وه ،
 ناست وو دویالي په غاړه یې پرېمېځده ، خوک هوبڼیا
 په لاره روان وو چه لپوئی ته یې پام شو ورته ویکې ویل :-
 دا مرغۍ مه مینځه هڅی نه چه درنه مړه شی ؟
 خو لپوئی څه غوښت نه ورباندې وکړاود
 اتقا قا څه شیبه وروسته هغه سړی بیا راستون شو چه
 تر لپوئی را ورسېد که گوري چه لپوئی په وازگوي شلای
 علت یې ترې وپوښت . لپوئی ورته وویل :-
 مرغۍ می را نه مړه شوه .

هوبڼیا ، ورته وویل :- سوز وری بڼیا دم ئې کڼه ما
 وخته درته وویل چه پام کوه مه ئې مینځه چه درنه مړه به
 شی .

لېونی ورته وویل :- اوس هم ستا خبره دومره ټيکه نه
 ده ، مرغی دی په پرمنځلو نه شوه مړه بلکې په نېټجولو
 رانه مړه شوه .

خدای پاک دې تحک د لېونیا نو لطف او کرم ته نه
 اړ باسي ، د لېونو هغه مینه هم لېونی زوی که مرغی
 په پرمنځلو کی ترې مړه نشي په نېټجولو کی یې خاخوا ورنی
 کله چه دروسانو ښکاره ملا تر د افغانستان له ملحد
 او کمونیستی دولت سره اعلان شو او د کورمیلین د قدرت
 لېونو له تره کی او امین سره د دوستۍ او ښې پریزوینې
 اظهار وکړه ښایر خلک په دې پوهېدل او حیولا
 پېښې وکړه چه عاقبت به دا مرغی د لېونی طاقت په پخو
 کی خاخوا مړی . دهو ښایرانو خبری رښتیا شوی خو لېونی
 یې نه مړی او وائی په پرمنځلو کی یې څه نقص نه وو په
 نېټجولو کی یې کولې او پښتۍ سره کلکې شوې .
 بیا چه کله دروسانو مینه په ببرک کارمل او دوه

په خرابی گردېد پرچم باندې راغله او د دوی په پرمختلو
او پاکولو بوخت شول دا ټوکه تکرار شوه او تر ګټې
سې تاوان وروړ ورسېد. بېرک که فکرته آزاد وي
اوڅه قدر شعور ولري په دې به بنده پوهېږي چه د سره
بېرک د اخلي د دوی سیاسي ژوند د تل لپاره ختم کوي
او ختموي ئې، د رسالو بنکاره مینه ئې داسې په
عامه اذهانو کې وهی چه د ساه ایستلو توان نه ورسره
پاتېږي، خوڅه وکړي د لېونو مینه هم لېونی وي
خداي دی خوځ د لېونو د لاس مرغه کوی نه چه که په
پرمختلو کې ترې ختم نشي په نېټچلو کې ئې مرګ حتی دی.
د ګریلین لېونی چه خومره پخپلو نشراتي او تبلیغاتي وسیلو
پرچیان سپړي او د بېرک محنوري بدلول عواري
او خومره چه په نظامي، فرهنگي، کلتوري او اقتصادي
برخو کې د پښتو بنکاره ملاتړ کوي هومره د پرچیانو
په لور او کولو د پرفشار راجي او د پرمري.

نځومره چې د مسکو تیو ساری سان د دوی روحیه تقویه
 کوی یا په دوی کې وحدت راوی په پهنو اندازې
 د دوی نه رڼه له کوکله خپشې او همدې یو
 له بله جدا کېږي . دا ځله چې دا پرته ور سره دیو
 وحشی او لېونی نعامت له خوا کېږي .
 دا خو ئې لا د پرمختلو وخت دی وگورو چې په
 نېټولو کې به ئې حال څه وی ؟

دارباب سمند دی کور واران شی

ده وویل - د هغه وخت خبره ده چه مونږ لا په برېښ
 لاس نه ورو وېلی او دخلکو په سترگو کی لا دومره
 حیا پاته وه چه چن مشراو کشر وپېژنی
 خانان او د قوم مشران په عام اولس منلی او په
 کلیو بانو کی دکافی واک اختیار خاوندان وو.
 دېری فیصلې به ددوی په محضر کی کېدې او دېری لاری
 خلک به ددوی له بارخواست څخه وېرېدل ، خلاصه
 لنډه باچمی دې چه بنه او بدې د خان او مشر په بنه
 والی او بد والی پورې اړه درلوده .

په هغه وخت کی لا چاته د دیو کراسی د اکمال لیدلی وو
 چه یو اتلس کلن زلمی دی له اتیا کلن بوکا سره په یوه
 کاهنی ټلی ، نه یې دېر ولسار یا د دیکتا تور غولونکي

سندری اور بدلی وی ، چه خانان - مشران اود
عزت خاوندان په هر حال د قوم دشمنان اود محو
کولو وړ کف . د عام اولس لاد ایا ورو چه کلی په نامه
لری یو تخی تر نور وینه لری . خلک څه شودگان نه وو
چه بی توپه ، بی تهنکه او بی له نور و د پروتکو و سلواو
وسیلو څی حیثی کسان آوین و پیاره کړن ول حتماً سی څه
خپل خیریم په کی لیدی وو ، چه خومره به کلی له بنسرو
اود حکامو د نفوذ له ساحی لری پراته وو هومره به
د قومی مشرانو د واک لمن پراخه وه .

نه مونږ کلی هم د هېواد په یوه شمالي ولایت کی له سوال
خه یو منزل لری پروت وو ، څه ننگه چه سرکونو لا هر
ځای ته لار نه لرله ، موټرونه او نور نقلیه وسایل په
په بنسار ونو پوری محدود او په نشت شمار ول ، له دې
امله نه مونږ د پلار اقتدار د سوال صاحب او قوماندان
صاحب تر مستقیم اثر لاندی لید را تلو .

ده ويل - که خه هم خاني نه مونږ کالده ميرانی راپاته
 وه خو په دې برسېره نه ما پلار په خپلې بېخه سفر، دور
 اړه بشپړ - بندل او بخشش نوره هم ځانته مسجله کړې
 وه، تر دې حده چې پرد وکليو او نور وقومولو هم دی
 نه يوه منلي مشر او ښه سپين بزيری په حيث مانه .
 دخان په اور بائي نه پر خلک چورلېږي او خانان په
 نوکران او خدمتگاران لري چې ځينې يې په کافي معاش
 او ځينې بيا هس په لس او په تن يعنی په دودې او
 په جامود خان خدمت کوي چې په دې ډول کې اکثر
 معيوب او معذور کسان هم دم غيبت کف ورته اړوي
 لوی، خان يې دخان په تعلقا ضالده سترخوانه نشي
 شولای او دوی ته بل ځای غوره دودې نه رسېږي ،
 د اړنگ اقتصادي نوکران هم کله کله دودې وړلای
 او يو ښه کار ته لاس ته يوږي .

نه مونږ په نوکرو نوکي هم يو د غسې بې تېخواه نوکرو

چه ملاشلی به موباله ، په نهمالی افغانستان کی چه
 خوک پنجه و سچی هم کومه سپاره په ترخ کی ونیسی او
 د مدرسی د طالبانو په جهره کی بسره وغور وی ملا
 سې بولی ، ملاشلی هم یو دوه کاله په مدرسه کی پښه
 کبری ترې او چار کتاب سې لوستی وو خو څرنگه چه د لیک
 لوست د زده کړی پوره نه وو علم ته سې شا کړه زموږ
 په دسترخوان کېناست ، نوم به سې بانی بل څه وو خو
 په ملاشلی کله مستهور وو چه یو یې پښې سې په ماشوم والی کی
 څه عیب موندلی وو چه اوس هم ور باندی سم نشو تلای ،
 عدواناً شته پښه سې تر بلې پښې وړه اولنډه پاته شوې
 وه - چه پښې یا اولنډې کونښې به سې په پښو کړې یوه به
 سې په پښه سره وه او بله به یې اړته . د اړتۍ پښې د
 کوشنې څر پاه به یې له لری پتراند کیده .
 په دغه وخت کی یو پخوانی ارباب د ملک احم ووجه
 ارباب سمنځنی باله ، ارباب سمنځنی خلکو د اربابی

له مقامه را غور نه ولی وو، له حکومته بی لاس جتنی وو

د دې لپاره چه د صاحب رسوخې را شمه بی ماته شوی

وی نه مونږ بهر بخانه بی ټینګه کړې ده، فرض کوئم

به تری قضا کېدو د خان مجلس نه.

ار باب په کلی کی ښه سابقه نلرله، خبر چک او حرکت

پېژاندل شوی وو، که څه هم نه ما پلار ښه پېژاند

خو بیا به هم کله کله داسی پېښېده چه څوک ور باندی به

به نه کړی جرم یا لېږه خطا وېر و ترمی، ځکه خو پوه

خلف له انسی شیطان څخه وېر څنګه کوی. خواوېست

ښکاره وه چه فساد په چاکی دی؛ هیچا به بی لپلاره

ګډ نه کوله پلار می دوی ته خبر خوا و او نه رسواند مشر

ښکارېدو، در سقوبه ویل چه کار دار باب سمند

ی بیا بی څه شیطان کی کړې ده دار باب سمند دی

کور وړان شوی. دار باب سمند ملکي دومره بد

آوازه شوې چه که به ده ښه هم کول ښه بی به بدو

شکر کدول ، حتی خیره دینه را رسدلی و ده چه که به
 هر چانه هر چیره له هر چا خد بد و در رسدلی و و پد به
 دار باب سمند کورته را و و رسدلی . ۱۰۰ باب سمند
 لکن سبا امیر یا لیزم به گوته شوی و و رسدلی
 اوس چه پوه او سونه خبی پردی بدی درستی به
 امیر یا لیزم و راستی اود نپید و تو لونا کرا و یو
 سرمنش دغری استغفار شینت گن او که غری بک
 له برته پانوه و اود و سره کله مرسته او کو مک هم
 و کری دنگ او تر دید به نظر و سرته کن کپری ،
 ۱۰۰ باب سمند هم د وخت نامه توری و و .

یوه و ریح د لری کلیو یو معزاز سپین بیری د خه سوا
 مستوری لپاره را غلی و و چه کله رخصتد و پیدار می ملا
 شلی ته و و یل :- د حاجی صاحب آس له مو بانی را خلاص
 کوه . ملا شلی و بر می چه آس ته و رنژ دی شو ، خدا
 خبر چه دده به بی تیمه کابزه و و لینه عرفا را آس

نه شکر را غی که بی د کومدی پینی داری کوشی خرابا
 د چور توفان سلسله ور و شعله ؟ آس و تره پید ، خور
 می و پیل ، شاسی وروا و له او خبرگی ننگی بی و خوشی
 کمری چه یوه بی د شلی په روغ و رانه و لگیده ، ملا
 و و ما و او بخت ، مونږ ور مندی کړی د ملا سترگی
 عین عین کېدی ، شرمو شربت په خوله کی ورو خجول
 د که بجه به کاران تر ی را و خرابدل چا ویل تود بی
 و ساقه چه که بی باد ووهی خوښ بی د پر پی ، چا ویل
 بیونی ورته ووهی چه نه به بی ما په واک بشی ...

کیوالی علاج کولکولا دانه و ه سره ثابت کړی چه
 ملا ته هوا پر پی د وکه بی له هوا و ساقو ، چه ملا بیا
 سترگی و غم ولی او را په سده شو . د خدای فضل و ولور
 ورته خیر و د و مره نه و و ش و بل شوی که چه تر ضربی
 د و اهی نه و د پر پی تر شوی و و .

په سترگی راپ کی د ملا شلی د ش و بلید و کیسه لکه

چېچي ید په کلی کی خبره شوه . خدای

خبر کوم خدای پيلي کي دانایي مورت رسولي وو؟

چه کلت مود ملاشلی مور مرتندی وھی په چیچي په سوږ

راغه ، په ساندوکی ارباب سمند ته بدر والی

چا ورته وویل :- موی ! مه تر اړه نای دی

نکره ونه جوړ دی ، هیتخ تا وان نه دی ور رسېدی

صرف واهی لاندی کړی وو ، بد داچه ارباب سمند

ولی ښکني ؟ نای دی آس و هلی دی او ته یې موجب

ارباب خوار یا دوی !

هني وویل :- که آس و هلی وی د آس و سره خه

پاته و وختا به یې ارباب سمند ورته خه شیطانی کړي

وی . دار باب سمند دی کور وړان شلی .

اماله

دائی : - دایران مشهور دیکان تو را آقا محمد خان
تا جابر رنخور شو، طبیب بی ورته را دوست، طبیب
په معاینه کره بدایت و کرچه اماله برابره کرای شو
آقا خرخان چه په بین حال کی

په تهر بی وویل : - شوک اماله کوی !!
طبیب دجنری په نزاکت پوه شو، دائی نشوای ورته
دیلاي چه دوائی ته مریض کی تا اماله کوم له وپری کی
ورته وویل : - تر بان ! چیل خان اماله کوم چه خدای
ستاسو صحت ته گټه ورسوی .

بغه دوچه طبیب خوا بی ضرورته اماله شو او
بله بد بختی لاداره چه اتفاقا با چا بنه شو او بغه دا
دسله چه دطبیب په اماله کېدو بنه شوم ، له بغه را

په هېڅه به چه هرکله د باجا صحت خرابېدو صبيب خواړه
ته به امانه تيارېده چه خان ور باندې صحت ياب نه شي .
دا شپوه تنها د آقا محمد خان نه وه ، هر د يکته توري
نظام که هغه د شخصي د يکته تور په قبضه کې وي ، که د خوږي
د يکته تور په واک کې د خان د علقو نو او مرضونو
علاج بل چيرته گوري ؛ علل په بل درېښي او خپلي کمزوري
په بل کې ويني ، او بيا د خان د صحت يابېه لپاره بل
امانه کوي .

د هر څه موليدلی دی چه د يوه معتد ر مقام ښکاره .
غلط په بل ور تپ شوي دي او د ذهونو د اړولو
لپاره بېکانه کسان يې موجه په سختو سزاگانو مخکوم
شوي دي صرف د دې لپاره چه د آقا محمد خان سر ته
خپروي .

د کريلين د تخت نشينا نو او د هغوی د تالې د حقو هم دا
را ښه ده کله چه دوی هم د يکته توران دي او د د يکته تو

حکمت خرد بل په امله کولو رنځه کېږي .

کله څرنگه چې خلقيانو او پرچميانو هر یو د خپلې

واکمنۍ په دوسې پخپل جرم یا د خپلې کمزورۍ درنځه

کولو په خاطر بل جانب امله کاوو دغه شان روسی

مشاورینو او په کابل کې دروسی واکمن سفير د خپلو

انتباهاتو د چارې لپاره د خلکو او پرچم مشران امله

کړی دی . داسې لاهم خبره چې څومره خبره پورته شو

او د کړیالینو د لویې مافۍ پر اسرار وده پیل وکړه

یو د بل په ځای امله کېدل د لېدېدل کېږي . د بهرني

چې روسی مشرانو له سیاسي حق پوځي د اعلیٰ سطحه وړه

موثره موندلې ده او د پېښو یا نو د جهان کونج خوندي

نې داوه او یا مرصونو لپاره کافی او شایسته

له مشهور و جلیبا نو په نې ښه غېږو : په لومړۍ سر کې د دې

له امله چې لینین کمزورۍ نشي تر وینکې امله شو ، پیریا

او په لکونو نور کمونستان امله شول د ستالین د رنځه

دخون پياره ، ستاين بيا په مړينې اماله شوه د خرونه
د کپه ي باد ووزي ، خروشت ته دکېش شخصيت دتو
اماله وگرځه شوه چه دتبريز خفيئ سياسي وجود پياوړي
شي ، بالاخره دالمنو په لمنو "کاسکين" اماله شو
داوسني خان دشر وند دبقا پياره ، او خداي خبر
چه دافغانستان او لهستان په پېښو کې به لاسياسي
امالي دچاچا په نصيب شي او چاچا ته به دکريلين
پرستان امالي تياروي چه دکريلينيزم دشر ورثا^ي
دنظام کمزوري ور باندې رفته شي ؟ . . .

پرده اوحیا

کاروان یونخوب ماشوم دی ، وی به ددر و ددر
 بنیوکلونو په عمر ، خو خپلی هوښیارۍ او مخصوص قلب
 په درستی محکم پېژاندلی دی ، لکه راهیته چه هراتوده
 شوی ده دکاروان له کیس پر توک سره ورانه ده ، لوخ
 لغو غم را وړی په کوڅه کښی بکته پورته چل چکر ووی
 له دوکا نذا را نو خپل قلنگ ورتول کړی ، بېرته لاسپشی
 یا په کور ننونی یا دکور په وره کی ناست دی دخدای
 د مخلوق هلو خلوته یا بنای کړه ورته چهرت وړی
 وی .

هغه تېره دڅه یې پلار کیسه را نه کوله ویل یې : - نن کاران
 عجیبه وکړه ، په تشاب ننوت ، ور یې په خان پشی
 پورې کړه او وینې ویل : کور یې خوک ورا خلاص نلری

چ ۵ بيم !

نه چه د پېښور په واکو نوکي کهه ځينو پېژند و يو مها جرو
ته کورم اود دوی خود داری او ظاهري تقوی ته ځیر
شم اوبیایي هند په وطن کی لمړی چری را په زړه کورم د
کاروان پرده اوستری سترگوته ودرېږی . ښو هیږم
چه دوی ته هم بس د اپېښور لکه کاروان ته تشاب او
حام دستراو پردي ځای ښکاره شوی دی کهه څرنگه ؟
که په خپد محمد کی لوڅ کړن بد و خیر خو چه څوک د تشاب
وړ را خلاص نکړی .

د پرکسان پېژنو چه نه په خلا تو بند و نه په حرامو ، نه
پي د چا په سر صرف کول نه په حیا ، له وېش نه په پتالا
راضی و او ترجمات په سینا ، نه ئی شرم پېژاند نه له حیا
څرو و خو چه دلته را ورسېدل ته به وایي چه پښه لاسره
ټکولی دی او نور خلک پي له نور و محو صفا او نور و
خدا قوسره ترې جوړ کړی دی ، دومره به د فضیلت

و تقویٰ مفاصره کوی چه په خچی حافضی به دی شکلی
 کوی ، په یوه ویره خبر به داسی سره واوړی چه ته به وای
 د خدای د بختور به چه درست عمر حتی په خوب کی هم پښه نه
 وی جوړېدلې ، داسی آراسته پیراسته اود و آتسه
 مسلمان شی چه سری ته چل خان بد بکاره شی خوڅه
 به ووايي ؟ حقیقت دای چه دوی ته دکاروان غوندی
 صرف تشاب دستراو پردې های بکاری .

سری پنهو هېزی چه آيا دوی تقویٰ اودینداری ته
 دایمی ضرورت ولی نه وائی چه دله په پښور کی دومره
 کله ورپورای ونښلی ؟ آيا داروحیه دله ورپیدا
 کېږی که دکاروان غوندی بس تشاب ورته د پردې
 اوحیا های بکار پزی ؟ که نه خدایه حیا کوی نو
 آښه خدای که بهرست به بدختره هم است

علمی کشف

بھولی ماشومان چه خومره سره خوابزه وی هومره
 هم کا بنه وی، آخرکه وابه هم وی بایم دینیا دم اولاد
 دی او او می شودی نی ر و دل دی، خود ماشومان نو
 کمال دادی چه زنه ونه نی دانه و غوسود سالتو تو ان
 نوری او خوابدی نی هم دخواستخالی غوندی دخور منی باد
 و باران وی، مونبیم ماشومان وو، خپلوی -
 کا ونه بیوب - ہم صبی - ہم فکری اولور و د پرو دغه
 شان دار تبار من و کلد سره تری وو، تر داسی حده
 چه ل و ددی به مونبه ونه صبر و لای شوی خویو دلد
 نه، د غنی جان او کریم جان تر نیم دسیالی او بچشمی
 خه فوتره کھوت بقره شوی وه چه پد پلمه به نی جزه سول خپری
 ته رسیده خولویا یوته به نه رسیده هله چه تر کور به بیا

پیره وه ، غنی جان لیراک - واره گری - او جنت نه
 په دودتلو ولاپ هاک دو . پرخه کریم جان بیا ویرین
 توکی او باریک بین ماشوم وو . کریم جان به له پری خبری
 توكه جوړوله خو غنی جان چه دم چوپه سته ناست ووله
 هغی توکی به نی بوکه جوړه کړه . تر مونږ لوبی به دم پری
 په دوی دواړه و جوړېدی او وړاندې ، کله چه تصادف
 په خپله یو توافق وی تر مونږ تو لوبیا دوی دواړه
 یو دبل په ندیدلو خوا بدي کېدل .

په ښارونو کی اکثر شوی او ساکین لیر لیدل کېږي
 خلک ښاری ماشومان د حیواناتو او خزندگانو په
 پېژاندلو کی دکلیو بانو و تر پلکانو لیر معلومات
 لری او نه نی سره پېژنی .

یوه ورځ په خه لوبه توپش وو چه کتل مویو کښې (مشتی)
 کوښ ووبنا را روان دی چه ته توائی له میخانې راگورای
 غنی جان وویل - داخه بلاده ؟ داخه بلاده ؟

کریم جان ورته وویل :- ولی دا بولا نه پترې ئې !!

عنی جان وویل :- نه ، خه ئې پترې نهم .

کریم جان ورته وویل :- داتکلورا کا دې .

تکلورا کا د عنی جان د مور پلار و وچه خو کا له پخوا

ئې د تل پاره کله د احسیتی وده ، خو عنی جان دې نوی

کشف دومره ذوق نه ده کړی و وچه هیتم ئې د چل

نیکه نوم او د کریم جان تمسخر ته پام نشو . وئې ویل :-

داتکلورا کا خورل او چیچل هم کوی که نه ؟

کریم جان ورته وویل :- که ئې خورل چیچل کولای

بیابه چا اکا ولی ورته ویل !! بېغمه لاسی ورو وړه

وېره نه ده ترې په کار !

عنی جان کشف ورواحسیت لاندی باندی ئې ورته وکتل

عجیب شئ په نظر ورغی دغشان ئې چه په یوه لاسی ئې

کشف له خا نه لری نیولی و و دکور په خوا منډه واخیسته

چه مور او خویندو ته هم دا عجیب حیوان ورو وښئ .

چ په کور ورکړه شو په انگړنۍ کې به پدېنډه راگرځېدله او ناروغه
 مې وېلې :- شکور اکا دی ، شکور اکا ، وگورئ شکور
 اکا ټي ښوې دی .

دمور مې چې ورته پام شو لرگي مې پېسې را واخیست چې
 دا څه جگړه ده ، خوله دې پټه شته ، خوله دې درېښه ده ...
 خو دلزې کتنه لېونی دکور په غولۍ کې منډې وهلې
 او شکور اکا مې په دوېر شوق معرفي کاوه .

رښتیا خبره داده اوسې چې په پېښور کې د خپلو تنظیمونو
 حیثي رسالې - مجلې يا جریدې لولم ماته هېڅ بې مسودې ته
 ما شوم واله نه په زړه شې ، دکريم جان غونډۍ حیثي پرده
 چې نه مونږ له ملي افتخار اتوبه مې نه لکېږي او ضمناً
 غواړي چې نه مونږ مشران نه مونږ په خوله سپک او بې
 ارزښته کړي نه مونږ طغلا نه احساسات را وپاروي او
 د حقایقو په عنوان را باندې نه مونږ خپل ملي نژاد پي

او نه مونږ علي اوتا ريځي شخصيتونه ډېل ايجنتان
او ټيټ او بې اهميت کسان معرفي کړي. نه مونږ غني جان
دوی دی خدای لری د د اشان علي کشفونو نشه

کې داسې لاسه وباسي چه چل خپرو شرتې ېې لاسه نه
پام کېږي لنډی منډی به را واخلي او په وانگو
به چل نيکونه برجې ونه غندي چه يو مهذب دښمن
به هم د چا مشران په دومره سپکو نومونو ياد نکړي.

تاسو قضاوت وکړئ اعليحضرت نادر خان، اعليحضرت
امان الله خان، او امير عبد الرحمن خان خود پر ضد

شول چه هوښيار ملت ته لازمه نه ده خو مونږ وويل
چه که شالمان اود واکمنۍ خاوندان و وکمن به يادولو
کي به تحوک وې چه پلار يا نيکه نه ېې دهغوی په دود سلطنت

کې نه تکليف ور رسېدلی وي او دا علي کشف اوتا ريځي

څېړنه به ېې د شخص مقدمې محمول وکړي بيا به داسې

تخلو کړي چه د انتظار نه دسوی دمان زمانه گانو

خه ستره کوی چه دپلار نیکه له نامه په قام اولس کی
خه استفاده نه وکړی که داسی وی بیا به هم ددوی
علمی اوتاریخی کشف ته دسیاسی واکمن او پېش
کپړی نوم ورکړو او دومره به یې نه گرمود، خو
هغه ورځ می یوه رساله کله مرحوم شهید محمد موسی شفیق
شهید میړند وال او حتی مرحوم استاد گل پاچا
الف صاحب ته هم په کی سپک ویل شوی وو. دابه
خه تعبیر وو؟ پوښته له دې چه غنی جان نوزی کشف
کړی دی او د چنل علمی کشف په نشه مست دی. له
دې هم وراثر بل ځای دنو بچي په احمد شاه بابا لېکلی
دی چه یو سا هو او مومن اولس یې تر اوسه پورې
بابا بولی. د بابا که نو سپکه که چر لېونی هم په دې
پوهېږی چه یوانی دیوه شخص یا خو تو سپکه نه ده
بلکه د درست ملت سپکه ده، او دخپلو ټولوم واد
ژوندو په بنیره پورې ملنډه.

که فرصتاً هم د بابا کوم کار دن سبا د ذهینت په تله
 سپک ختی وی باید غنی جان او دده لارښود یا دیني
 تار یخی سهوی کاشغان دومره وپوهېږي چه له احمد شا
 بابا تر نن پرون پوری روغ پریک اوښتی دی او په
 دې زمانې فاصله کی نړۍ دومره بدله شوې را بدله
 شوې ده چه په تېرو نورو کلونو کی یې هم دومره تیږ
 نه وولیدی .

د مثال په توگه دغه نیمه پریک په خواچه د افغانستان
 د خپلواکۍ جنگ اعلان شوی وو یا خو کله ترهغه پخوا
 چه د مېوند په وچ دوک د پښو لوړو برېښنا د غلیم
 سترگی برېښو یې شا نه کولته وطن مقدس ښکارېده او
 د بهنوی کفنونه به د معشوقو د نالو په تار کتنو ل کېدل
 چا چه به په وطن سر ونه ایښی وو . خون سبا حیوانان
 د وطن مینه شرک او بت پرستی گڼي چه په دې ټول او
 تران وځو پېښم چه د آغا ادي د لاری خان یان او

شهیدان به خه بولو؟

علاوتاً پښو پېژنم چه دوی خه فکر کوی داکوم کسان چه
 نن ددوی یتور بیان دی اودوی ورپسې افتد ا
 کوی ده آيا دا تضمینو لای شوی چه دغه ددوی په
 نغم له هری خوا پوره انسانان اودخدای په لار
 برابر رهبران به دسبانی ذهنیت په کابنی هم پوره
 وختی که خنکه؟ ... که نه ختی او دامنی چه
 دوختو نپه قول ترانواو معیار کی بدلون راحی تر
 دی چه سبانی نمونې لمسی له کوره را باسی راحی
 چه اوس کی لا په نروندکی واره اوبی ارنسته کرد.
 یعنی ددی په های چه هغه ددوی په قول مات شوی
 بتا ماتود او پخوانی بتان غندودا به بڼه وی چه
 د انوی په خپل لاس جوړ کړی بتان مات کړو.

دلبر کورنی

یو دوست راته کیسه کوله ویل ئی :- یوه ورځ پدې

مخدرکی له یوه ځوان سره نژدې په غڼه کی اوښتی وم

نپوهېږم چه زمونږ حیثی خټکه مقدس زلمی څه فکر کوی

او څپل سپل راوړی لېدراڼ له څو وم آسمان څخه را

ښکته شوی پاکي - بی نغه او مقدسې فرشتې گڼي؟

خبره داسی وه چه هغه له ما څخه پوښتنه وکړه :-

ته څو نه موندې رهبر پېژني !!

ما ورته وویل - څه ښکله نه ؟ ا تقاطاً نه اودی دیوه

ښار - یوې محلي او یوې کوچي اوسېدونکي وو .

چه ورته کتنی نه ما دا خبره په ده چندان ښه نه ولگېد

چه څه ښکله دی نه ما غوندی یو عادی انسان له یوه داسی

عظیم شخصیت سره په یوه محله تر یوه آسمان لاندی اوسېدلی

دو چه به شکلیف می تیر کرد ، در تریحوالی نه ور می دندی

به گوغو کی نه جوت و ، بیای و پوینتم !

تا سوبه دوی کور می زدم پش می ؟!

ما و رته و ویل : - هو ، نه مونب او دوی د پرنه راشه

در شه او نیکه روابط و ، پیار می د پرنه سری و

نه مونب که کور می ز سره می نه پالده او دی می هم نه ماشوم

نوبه تر لوسینی هر وخت لیدی دی .

ده و ویل : - پیار می خرنکه انسان و و !

ما و رته و ویل : - پیار می یو شریف ، متواضع ، خندان

او جرات انسان و ، دینی هستی ، کافی ملک پستی او

به قام قبیله کی دشنه اثر او را سوخ هاوند و .

ده به دیر کا و خبره ما لسته کرده او می ویل : -

خواهش کوم ، د عزمه تحریب می کافی دی !

ما به حیرت و رته و ویل : - ما خواجه بده خبره نه ده کرمی

چه نه می تحریب کنی ؟!

د دوی او تحریک بگروری که لکړه متواضع ووت
 خندان ودرچ دواړه می دیوه پست او بیغم باش سړی
 خصلتونه دی یو مسلمان بی حایه تواضع حقارت او
 پستی کهنی دغه شان دنیا یوه مومن سړی ته دنیا دی
 او خندا حای نه دی علاوه پردې تا دینې هستی او ملک
 پستی خاوند و باله د صاحب رسوخانو او چا کلا هو
 چه صفا کی دی و در او نور به دی لاته ورپې ویل؟
 زه پوه شوم ددی په بن عالم کی کرنی او د چل رویای
 مشر پاره یوه خیالی کورنی جوړول غواړی کومه چه
 دده عقیده نوره هم ورباندی ټینگوی او د هرچه اوهر
 یوه یادښت د نړۍ سرورته دا احترام په توگه را ایتوی
 دده دلسی پاره می وپوښت: رښتیا، ستاسو رېږ
 کوم جناب دی؟

ده په دې تعجب لاسه تر پښو تر نظر پتر کوم بیا می وویل: -
 تراوسه خدی دادعوه کوله چه ددوی د غوږنیکه نوم تا

ایبندی اوس بی د نوم پوښتنه کوی ؟!

ماورته وویل :- کوره یاره ! ته خوا مه بدوه مشران
د خدای په فضل دومره دیر دی چه بل اخلی د لیسو راپه
سربه بی باندې او په هر گام دی دیوه مشر بکړی بیا په
پېنځ کی اوښتی وی . که دی مطلب (.... صاحب) وی
د پښه والد مېرک خود غسی ووجه درته وی ویل .
سوی په دې خبره خه قدر وغوږه بد خدچه ما عهد
د بل مشر نوم ورته واخیست .

راته و بی ویل :- ښه نو ما ویل چه داته خه والی ؟!
هغه چه تاپا دکو بهنډ خوه چاته جوت ده چه دیوه نیوه ال
اوسر مایه دار نه وی دی ، په نانا او تنم کی لوی شوی دی
د سلطان لوله درده خه چر دی ؟ د داتان لیسو رانا یا نو
پیروی که ضرور ده ؟ نه مونږ مشر رهبر او تاید
(.... صاحب) دی ما در خه دوی دکور نه معلومه
غوښت .

ماورته وویل :- دروره ! دابه دی په سرکی راته ویلی
 و، اتفاقاً له دوی سره هم د نزدې نه پېژنم، بلکله
 که درته ووايم پر خه لوی دپایخی رگی هم سره لرو
 ده وویل :- ددوی قبله گاه مولیدلی دی ؟
 ماورته وویل :- هو، یو خوار - بلبلی - در
 په در او په عین حال کی تر یو توینگی او خوار کچېن
 و... .

ده په تنده هېجه راته وویل :- کومان کوم دره برانو
 د تخزیو لو لپاره وخیف در کړې شوی ده .
 ماورته وویل :- که دی خوانه بدېزی د تخزیب او
 تغییر تعبیرونه تا سوراخه درک کړی دی خه پوهېزم
 چه تا سوچل لېد راته خنکله پلار جوړ کړی دی ؟ چه دده
 د پلار والی اوستا سودا بید وړی . له افراطي
 خوش باور یو خه نه جوړېزی ، راجی چه حقیقت ته
 پناه وړ وړو چه خیر او گټه په حقیقت کی نغښتی دی

خوده خواب ته خوله جوړه ولا بر ملگه ورسره د ديل
شاعر دای ۱-

چه بڼا دی ورکړې نوغم ترې جوړکړې
انصاف دی واخلي ستم ترې جوړکړې
توکله دی خاونده؟ دتا بنده دی

چه مشر مومي صمنم ترې جوړکړې
دخدای فضل ووا حساسی خوان دشاعر په شعرکې
ورک شواونه په خیر او سلامت ترې خلاص شوم
مخد دی بڼای او سر هم غږوی پوهېدلی چه شعر دچا
په تائید وو؟!

دغه شعر د شاعر د خپلې کتابچې "دغه شعر د شاعر د خپلې کتابچې" د یوې برخې دی. دغه شعر د شاعر د خپلې کتابچې "دغه شعر د شاعر د خپلې کتابچې" د یوې برخې دی.

(۱) نینه خور و نکی ادبی

یو ماشوم مور ته کتل د مور کپه ه ورته خه پر سپی
بنکاره شوه ، مور ته یی وویل :-

ادی ! دا په کپه ه کی دی خه دی چه دومره پرسد
ده ؟

هغی ورته وخنډل او وېی ویل :- په کپه ه کی
د تا غونډی یو نینه دی

ما شوم بیا و پوښتل :- هغه هم را ما غونډی د سر
باندی گران دی ؟

هغی وویل :- پوښتلیه ! د هر را باندی گران دی
ما شوم په حیرانتیا ورته وویل :- نو چه دومره د سر
باندی گران هم دی بیا د نو خور پی وی دی ؟

(۱) ما شومان تر خان کش ما شوم بخند صندرا نه هغه نینه دانی

د کویلین قصر نشینان چه حانونه د جهان د کارگرو
 واقعی خواخوږی او غم خوار د کښی او په هره سنده
 کی د کارگرانو د ژوند د ښه کېدو او دوی ته د واک
 اختیار د ورپارلو ته یې د سرو کی د سرغونډی تکرار و
 خو چه کله د شوروی اتحاد په اوکرایین کی یا یې په کومه
 آسیایي برخه کی څوک کارگر د دوی په غوره نه په وغولې
 او مارکسیزم لښیزم ورته واقعاً د حق او عدالت
 نظام ښکاره شوی دی او خپل حان و تر یو کارگر یا د
 د پروتاریا د دیکتاتورۍ له واقعی غم و ښکاره شوی
 او په دغه د ادبی د کار او کارگرو په برخه کی کومه خبر
 له خولې ورنه بیا به یې کورې چه د کویلین نه وسواند
 ا دی به خبر نه منی له سره تر پښو خورلی وی .

چه په چکوسلواکیه کی څوک د پروتاریا واقعی غاړه پند گان
 واقعیتونه په نیم کښو سترگو وگوري او بیا دومره قدر
 و داسی چه کویلیزم لښیزم مو دسره سترگو منی دی خود ا

نه مونږ په منافعو دى د مسكو د بختور و نه وند نه كړى
 او نه مونږ په واك اختيا را كړيدلى چو شوى دى ؟

بيا به چې كورى چه د جهاني پر ولسا يا خو به منى مو خپل
 شرب غواړد نينى له دې پرى مينى يوه كوله كړى وى .

پرى شريف د افغان اولس له بغور بنديزو مينه نوڅنه
 دى چه خان به هېر كړى خوا افغانستان به هېر كړى ، له
 دې پرى مينى او دې پرى لور پينى ئې په افغانستان كى تراوسه
 دا خورم نينى له هر هڅه سره د خور ؛ دا دود خان ،
 نور محمد تره كى ، اوحفيظ الله امين به پريو له يو كورم

يا را نوسره ئې كه د دوى په قول دا پريو يا ليزم يا سان
 وگهو دادى سلامت افغانستان ته ئې خوله واړه كړې ده
 هغه افغانستان چه شپه كاله ئې مينه د تر اړه د وارسا نو

په نړه و نولو بېده او سره اېلى ئې د دوستۍ په دعوه نه
 مړېده او ئې شاي به مرستو () ، او بې غرضه منى او غيلى
 لا رسنود نو () ، ئې د سره خپله همدردى اوج ته رسولې

د پند و جنګ

استای یو کړننده او متجسس سړی دی ، د پرگزړی طباً
 د برخه هم ویني اوسې . خو کال یې په دې کې چې د خو
 خبرې یې یوه هم نه پېژني ، چې کله په کومه خبره د یار نو
 د وستانو شور جګ شي دې لاس په سقوطی د خاطر اتو
 له بغل کچې یوه لیدلې اور بدلي کیسه راوباسي او د بحث
 په لمبو سړي او به ورتوئې کړي ، دغه علت دی چې د پېر
 خوښ او د هر محفل خرافه دی .
 په وړخ چا د اړ ویاړ د کلمه باندې اړ پېژندل د افغانستا
 د مسئلې په بابره کې یاد کړ او د پرتو ټینګار یې کاو وچه
 د ا د حل بیا به یواځې عادلانه لار ده کانه و مننه شي
 به داسې حل کوونکي خبر نه وینم .
 بل ملک یې یې خبر تردید کړه او وېي ويل : د ا لاند

دحل لارده چه دپردو له خوا پېشنه د کپزی ، که نې
د بنن هم و منی مونږ نې باید رده کړو

لومړی ملگري وویل :- راوغه جوړه همیشه د دسرایم
تکړی په خوله کپزی کله چه د غرض خاوند مجنون وی .
پنځه بیا ورته وویل :- لاسه و د بننا نو د نیکی مته
لول کسان غولول دی ، کله بیا د پیرنگلیا نو سپی مونږ ته
ښه غږېدلی وو چه اوس به راته وغاږې ؟ یعنې وری
چه په خه کی د پیرنگلیا نو خپله ذاتی تگته نه وی د چالغنه
نه دی مړه چه خوله به سترګه کوی .

دوهم دوست حواب ورکړ :- تراجل په خوا پېښې غزول
هم ښه کار نه دی ، پارسۍ ستل دی وائی ملگو که که
می گوید بشنو که چه می گوید ؟ دنیا پره لحظه بد کپزی د
دوستو د بنینو وړه اوږی ، حالات نره یې د بنن په
خوبه یې دوست او خوبه یې یارانی په نه پخولا کېد ونکی
د بنن بد لوی ، هیڅ قوم د هیڅ قوم ذاتی د بنن نه دی

پیشی او مسایل دینکی اودبی لمسونکی اولارینودونکی
دی . . .

بل دوست وویل - عجیب حالات دی ؟ دکله بانا ارا
پیشهاد ته هم روسان دتک و تردید په سترکه کوی
هم نه مونږ حین سیاسی کردپونه . دغه شان پرپیشهاد
پرت له دی چه دفتی های بی په کونه کوی او دمنلو
وړ شرایط ورسره مله کوی له دواړو خواوو رد پری
او دعرض تور وریانندی لکیزی

خبری سره واوښتی چاڅه ویل اوچاڅه ؟ یوبل ته وار
ورکول نه وو ، خبری درشته کیدی ، د منطق او دلیل
های هک آوازه او دوان کوی نارو وینو چه له اودینکی
به دما شوی سرخط کیدو .

نه مونږ خوش صلبه اشنا چه یوه کوڅخ ته علی ناست وو
خولسې خبری ته جوړه کړه اود یارا نو د ستورنا ویا
په یوه نری چوله کی بی فرصت وموند او وې ویل :-

که ستاسو خوانه بدېزى سياست به پرېن دود سياست
سرما توتۀ او په دې بې نيتي بحث به هم په دغه خاى بوغلي
کېن دود، زه به درته يوه ليدلې واقعۀ بيان کړم.

د مې ولاکله په قيامت نه وی رضا؟ ټولو د سره وختو
اوله پری خوا درته وویل شو: - ښه والي نه مونږ ئې له
سياست سره څه؟ رښتیا دی وویل له دې سياسته مو
هغه جوړ کړی څه دی؟ کلبه دی کوه چه د مجلس دخوږي
خوند ور باندې ښه شي، ته لاسنه ئې چه څه موغم را
غځه کړي

اشنا وویل: - له نن نه آگه هو لاس د ولس کا له پخوا
د کندن په بنا راکی گونډېدم د بازار وړځ و د اوښ
کونه نه پها ئې حده رسېدلې . په يوې څلوېښت لاسی کی می پام
شر چه گڼ کسان راغونډ شوی دی . مالومې که مان وکړو
چه بیا به کوم اجل نیولی د کوم بې احتیاطه د راپور مو تړ
لاندې کړی وی، که داسی وی باید وځو کوندم چې کوم

پتښتو دوی نه دی؛ چه هر نژدی شوم د حیونو زلمو خندا
 او کوکچې ولورېدو فکر راغی چه بده پېښه نه ده ممکن د
 موخو تر نیلې پولیسو له یې اقسائی په دې ټپل ماښای کی
 کوم مدارې یا پاڼو وگرځېده استفاده کړې دی او د دوا
 مخلوق یې د خور وپولېاره له کاره ایستل دی. خو چه
 ور ورسېدم دا حد سل او کومان یې هم خطا ثابت شوه.
 پېښه دا وه چه د معمول په خلاف د سترگورو او بېنا
 خلکو په جای د دوی وړاندو سوا لگرو په عقل و فکر کی خه
 نقصان راغلی او جنگ ته یې سره لټولی وو.
 کومه داسې وه؛ د خلکو سلامتی په خوا کی یوه د برېښنا
 د مزی ستی ولاړه وه چه یوه ټانده په شاتو ته لگولی وه
 د دوی د سوا لگرو په بلا منافع فکر وو.
 من چه د دوه په کندی یې سرانده قبضه کړې وه، پخوانی
 سرانده د نښه منافع ضروری وگنډه، خو منافع
 په منفي کوی هم من د کفی وړ منشی یو کړ بل یې ټیښه

رابله . د خوي جنگ د سوک خپهري هم و اوښت
 خوا بونه يو بل ته د سوتی په نامه ورکېدل .
 راندو د جنگ ميدان خلاص پري شول شوی او
 نندارچيان شا و خواتري را کونډې و و . رانده
 د ميدان په يوه بل سرکي پنځه شپږ مټره يوله بله لری
 ولاړ وو ، پر يوه خپه لکړه تياره ينيوي او په واکي
 وو چه خرنکه به د يوه رانده له خوي څه سپکه سپوره
 را ووتله د بل رانده لکړه بيا ور رسېدلي وه ، د نا
 بينائي په وجه تقریباً د پتو خولو جنگ وو ، ځکه چه دوی
 يو بل په آواز پېژانده او د يو بل موقیعت يې په خوبه ونو
 تعينا وه . نه هم د تما شينو په حلقه کی های شوی وم
 فکر او لوېد چه د جاهدې غزمن او ساری مرض لکه چه
 له سترگورو وڅخه راندو خوا را نو هم و احیيت او هادي
 دوی هم اوس د گدائي په چور اړانښه گدی سوه وهی
 خو حله ی نیت وکړ چه ور تېر شم او سوه بېلې بې کړم خو

هغه ځه په زړه نظر تاييږي بي زړه او کم جراته خوندی
 یم او په ټولنه کی خان بریږول ښه ښه کیدل اود
 زړه په حکم عمل کول د هر جا کار نه دی زړه بی زړه
 او متردوم ، نه کی ددو وړه ندو جنت ته د لور و
 خوندی د بې تغاوی په نظر کتلی شوای نه د کهری
 احساس علی اقدام ته پرېښودم په دې اند راوی کشر
 وکړپ کی لا ورستی فیصلی ته ندوم رسېدی چه یو د
 خدای دلاری بیا دم د سنا چایو له ستنی حلقی
 را ترخوچه میدانه ورگله بدو وښی ویل ا-

ئی تر لاس وینو او ورته وئی ویل :- آخر دا بد مرخی
 دی بس نه ده چه خدای پاک دسترگو عاجز او ترخان
 د پروتیتو او نا اهلو کسانته ئی اهرکری چه لا نلیا
 ئی په لوی وطن کی د گدائی تحت له بل بد مرغه گهوه او
 کور خیر و بنیا د مانوته د خان په شا و بلو و مبله و سر
 جو وای ؟ ! . . . خه د پردی د گدائی میله انونه ؟ !
 رانده چه خو خراب و رکاو و کرس شو د پنځه پل رانده
 لکړه د گواښ کړونې په خت و لکېده .
 ده تر ردا و نډیر سو د د پنځه پل رانده لکړه ئی وینو
 او ورته وئی ویل :- بد بخته ! داغه کوی ؟ دا خدی
 نه و دهلم !

رانده ورته وویل :- وروره ! ته خوامه بد وده ،

د دښمن په خای لگېدی ئی ، ته به یی ولی ولی ؟ !

پنځه پل رانده چه د چیل حریف آواز واوروید

موقعیت ئی ور معلوم شو لکړه ئی ور وښخول چه

سمدمه دگوا بنی کرونی په سرو لگېده . گوا بنی کرونی
 غبرګ لاسونه سرته ونيول په داسې حال کې چې وينې پرې
 را ماڼي وي له ميدانه د وتلو په پيڅه کې شو ، په وتلو کې
 ښې دومره وويل :- له خدايه به ښې نور هم په ویر لکړ
 غوا ښم ، احسن سړی به دروندو په مينځ کې راوغه جوړه
 را وستل غوا ښی ، پرېزدي چې ښه سره ووهی .

د پدروطن مملان

دوه ماشومي بڅلي سره لوبېدې ، خرنګه چه طفله نه
 هوسونه د پرنزو د گذروې د ماشوم نه په هره بڼه
 تر موهرشي ديوي لوبې سړي لاله وي برابر شوي
 چه دوي بيا په کي بله لوبه شروع کړې وي .
 په دوي کي هم يوي بلې بڅلي ته وويل :- اوس راځه
 چه د مور اولور لوبه وکړو ، ته به ي موهرشي ، نه
 به دي لوبايږم !

هغې ورته وويل :- دالوبه په دوو کسونه کېږي يو
 د پاي ښه هم ورته په کار دي چه د پلار ځای ونيسي .
 لومړي بڅلي وويل :- پلار ته په کي څه ضرورت دي ؟!
 هغې وويل :- چه پلار نه وي لوبه نيکمرې پا پټې ځکه
 چه يو احمق لاذم دي چه نه موند د واه وخرڅ او

بار په غاړه واخلي .

روسلن هم چې په نور و لو بوستری شول له برکدېگم
سره نېد لور او مور لوبه شروع کړه خو په عين حال
کې ددوی ذهن ته هم دا سودا ور پرېوتله چې دا لوبه
په دوو کسونه کېزې يود سړي يم په کې لاهم دی چې
ددوی دواړو لوبه ور باندې برابره شي او ددوی
د مخخ بار په غاړه واخلي .

په دوجې برکدېگم د پدر وطن د جبهې د جوړولو
ناره پورته کړه .

پدر وطن يعنی څه ؟! يعنی دپخوا حقا نو ده چې
محض ددوی دواړو لوبه ور باندې جوړه شي ، مړي
به ددوی وی ، چم چې به ددوی وی ، دلوی دلسو
او نه ددو لوانک اختيار به هم ددوی وی ځکه چې لوبه
دلور او مور لوبه ده او له پخوا څو تصرف داحقا نو

په صفت استفاده کېږي .

وګورو چې د دې لور او مور په طفولانه لوبه کې کوم احمق
د پدې وضعه درنه او په عین حال کې احتمالا او پرمخه

وضیفه په غاړه اخلي ؟ او بیا وګورو چې که د دوی عین

لور او مور طفولانه طبیعت په دې لوبه هم موږ شو بیا به

خه لوبه سرکوي ؟ د دوی لوبه ؟ د خواشني او

نېر لوبه ؟ که د بې بې او مینځي لوبه ؟ ...

او وکتل شوی چې په هغه وخت به د اوسنۍ لوبې احمقا

یعنې د پدې و من مثلاً که چیرته نشو ونلای پاته

وو بیا به هم خه رول لری که نه ؟ ..

اول باید خه وشى؟

د یوه تر یا کی سری د ابو بدنی د سوری شوی وه
 چه کله به یی اودس ماتی ته ورسره وړه او به به په لاسی
 تر چي قوی شوی وی . هرڅه چورت یی وواهد چاره
 یی په نظره نه ورغله ځکه چه د اینهوله بوکته یی د عقل په
 بدنی کی هم څه نه وو باته آخر یی دا وپتیلید چه اول
 به چه بدنی لانه وی تشه شوی استخیا وهم بیا به اود
 ه ماتی ته هم .

کدھ چہ ترہ کی او امین پچلو کی سرہ بد کو مان نہ شول او
د تروں پہ شمول و خرتو بہ قربانی امین د نا بعد
استاد لاسحہ ور و قول او یہ قول ہی بالست و کمبود
ور و ستلہ پنج چہ در اوستا جو جان نہ شرہ ہی د تل بیاور
خان و شاخو ر و ترہ کی استعفا ہو کہ لا یون مار جن

عمده متاع مولو فتحه حتی د حزب له غمې بقیه اعلان کړه
 آیا د الو به نو تر اودس مای له مخه استجانه وه؟
 کله چې د روس کم نایات یو لک فوجیان له زارگو نو
 ټینکو نو او د رنو نو پوښ سره په کابل را ننو ستل او
 د تاج بیک تر مای را و خړ خپل دیوې شپې د ن
 د و نه په نیټه کی یې حفیظ الله امین د تاریم شوی
 کندی ته ور وغوښه او وکړه مکینه چې صرف یو چو
 جدا د افو ته معلومه ده او د هغه په حای یې پرک
 کار مل و تال او هغه د زبجي هم له مسکو او تاشکند
 خپلی ویناوې خپری کړې . روسانو اعلان وکړ چې
 موږ د افغانستان د دولت په غوښته د مرستې او
 همکارۍ لپاره راغلي یو نه د تعرض په خط
 پیلنی حاصل شو چې د شوروی د سیاسي پروتو خې هم
 په خه ایضو یا یو د غوښتو اخسته غوښتی دی او د دوی له
 عقل بد نه هم راغده نه ده پاته شوی چې دوی هم د

هغه معذرت يايي هوندي فکر کوي ، يعني اول يو
 بر حال دولت له مينځه وهری په ځای شي بل له لري هېوا
 د ولسوا عوازي بيا د هغه هانگ شوي دولت له پاته
 غم وڅخه د بل ليک سند کولو ته کوي په دې توگه
 د دې هم دا غوره وگڼي چه اول استنجا ووهي بيا لاس
 شتي په خاطر جعي اودس ماتي ته کښي .

د چا د عقل بدني د دې سوري نشي چه سوري شتي
 تن به داسي اپو ته فکر و نه کوي . وگوري ، دغه په
 پېښور کي نه مونږ د تنظيمونو ځيني مشران چه د عوازي
 تر کولو پخوا سي بيا ننگي په سرو لونيولي دي پخوا تر
 دې چه دوهن د آزادۍ لاري چاري وسنجوي او
 هڅه وکړي چه له خپلو نورو ورو نهوسره د غليم په مقابل
 کي يو سنگرويني ، پخوا تر دې چه د خپلو تش لاسو
 مجا بدينو لپاره دوسلي د برابرولو په لټه کي شي
 وړاندي تر دې چه پخپلو صفونو کي د مخزېو عناصرو

مخه وینسی، د مله په جامه کی غله وپېژنی
 د ناگهلی سلطنت په اساسی قانون او اقتصادی
 پلانونو به یې له نور ورسره یو لوی الغا وتلغا و
 را جوړ کړی وی نو د داسی مشرانو به له پهنه تر پکې
 اشنا سره خه توپیر، وی چه له خانه سره یې وپېلید
 چه مونږ به اول استعجا وېم بیا به هم او دیس ماتی ته؟!

چاقوئی خہ؟

د افغانستان د پوهنتون مشهور استاد وو ،
 چې تخمیناً ۴۰ لویست کاله یې درس ورکړی وی او
 د اوسني آلثام استادان و استاد او بلکه د هیڅولا
 د استادان و استاد دی .

کله چه د خلعتا نو کړد تا کا ميا به او په کا بل کی يو
ما ر کيستی حکومت جوړ شو د فکر خا وند ان او د
تخصيت او فضيلت خپستان په پلمه نيول کېدل ،
استاد چه هوا بدله وليده او وني کتن چه کرکيل راو
تخصيت د عقل او بصارت غوندي د سرد ماغزو
چېرهای د سړی سر خوړی لاس يو کوخه د ب سي سي نې
يد اکو ، بری نې ورو وا جا وو په کوخه کی به نې سکته
يو راته گهنه او د نورو سره د نورو سره د نورو سره

یوه وړخ یوه دوست ورته وویل: استاد ده!
داڅه کوي؟ داڅه هوس درته په سپینه بریره پیدا شوی
دی؟

استاد وویل: د کوڅې هلکا نوته می کتل هر یوه یو پې
ساتلی و و ماته هم ځان بد ښکاره شو دغه پې می را
پیدا کړه چه که د پرده نه وی لږه سیالی خوبه می وړ باندی
برابره شئ. آخه څه وکړم که می سر سپین وی وی به زړه
خوبی لاله یو په نه دی ولېدی.
هغه ورته وښودل او وئې ویل: چه ځان څه سیالی پالي د
اوسپنی ساتی نو یو داسی پې خو وساته چه په ساتنه
دارنای.

استاد وویل: اوس داراته ووايه چه له دې پې
سره څه وکړم؟ آخه د پرده دوه وی می وړ باندی خورې
ده او کافي خرڅ می وړ باندی شوی دی.

تا سویتن وکری چه ر وسان هم اوس دی نیتم ته
 رسیدی دی چه پیرک کارمل اودده دار و دسته ددی
 سیالی نشی برابر ولای خوخته وکری آخر دپوه دودی
 می وری باندی ده او کانی خرخ می وری باندی شوی دی
 بویتن بیف هم انسان دی دودی رعوبه ته نه وری ،
 که هر خومه مست او معز ورم وی ، که هر خومه له جریا تو
 نا خبره هم سائل شوی وی ، که هر خومه پد پیرک مین
 هم وی دومره خوبه پوهی چه پد دی لوبه ده ته ،
 دده اوس اودولت ته ، دودی رتیم او مسک
 ته او بالاخره دسره قشون حیثیت ته پد یو موته
 افغان نشان کی نه وری پاته شول ؟ آیا دجهان دخنه
 او مسک وری نه شول ؟ آیا توی دعوی می وری باندی
 پوچی تابستی نه شوی ؟ ... خانجا !
 نوخته وکری ؟ که اوس خپل غم ونندی ترې خلاص وکری
 که دکور وروته وتری ، که دوانگ وری واخلی او

په کوڅه کې مې خوشی کړې څه به په لاس ورشي ؟ ...
 ښای د افغزو کړی چه حیثیت همی هم لاس ، مصرف همی
 هم وشو ، جهان همی هم ورپوښای وځنډل ... نور به
 لا ور باندي څه کېږي ؟ ...

خو نه ، داسی هم نه ده ، چه دا هرڅه ورته د نارغولو و
 ښکاره شي په تیږ او ټول پسی مې سترگی ونړی خو که
 پرک له خانه وشړی ، که خلیقا نو پرچیا نو ته در د حجاب
 ورکړی ، که خپلی قواوی له افغانستانه وباسی نور لا
 نور چیل اولس ته به څه وائی ؟ او چل کړی کار ته
 به څه پر توک وراغوندي ؟ ...

که په شوروی کش په نامه جما پیروکی هرڅومره شخصي
 نظام چېلېږي بیا به هم د نمایندگا نو د قناعت لپاره
 مجبور وي چه یو دیس خو وړی که څه هم د هرگز وړی وي
 چه د ا د و مره مالی او جانی تلفات مې ولی ونه منل او
 نتیجه مې ترې څه واخیستد ؟ ...

یتیم و مری چه ده ته به هم دافکر و ربه پدا شوی و
 چه له بیرک او بیرکیا نوخته نه جوهر پزی ، که شل حلی
 د خلیقا نو پر چیا نو به سرا و لکی لاس و وھی داد
 خستنه به سیوری کی ز مری د یوی خواهم نه دی
 او د که بی سر به لکی اری و یی هغه دی
 به هیچ رنگه به بل نشی گد ملس
 خه و کوی ؟ آخه یو عمر بی وری باندی نه و دی
 خوسه لی ده او یو عالم مصروف بی وری باندی شوی
 دی ؟ . . .

کور - کالی - دودی

چه کله دخلقیا نو په لطف او پا ملرنه ماته هم د
 « دهننک » په یوه کوټ کی بېله خونه میسه شوه
 او په نړوند کی د لومړی ځل لپاره د تنها خوښی خاوند
 شوم . پولیس لا ورنه ودراسپی تړلی چه ما بیا خپلی
 خپلی ترسر لاندی کړې او په شلېد لی پوښی می دنا
 معلوم سرنوشت چور لوټو ته دننه اود ماغ کړکی
 خلاصی کړې .

یو وخت می پام شو چه دخوښی د پوال می را وهل کېږی
 چه خیر شوم چا له تنها می پلو شوی بندی کوم وخت په خه
 ذریعه داموخبیتو په نری د پوال کی داسخ خوښی ته
 یو کوچنی سوری جوړ کړی دی چه کله کله خو دنند ابا
 له سترگو لری له دوو نور وگنهنه کار وسترگو سره هم
 روینی اوله دپی لاری له بل درد پد لی بنیا دم سر

د ربه غوثی خلاصی کړای شى . البته په بل بڼې
 هم چه دده په موقف کې ووله پخوا تې لاداسلاوه .
 چه ومی کتل یو د پوځ عمر خاوند چه عمر به یې د پنځو سوهلو
 شا وخوا دو راته کوری اوستری مشې راته وای .
 ور پا خدمت د دېوال ترسره سوری مو جوړ په خیر سره
 وویل او لیرې نور دیو بل په حال سره خبر شو
 دى یو سوسه پین ، پلو ورا او د متنا سبو کړ و وړ و
 او ښواند امو لو خاوند وو ، په سرا وښیره سې پین
 لگېدلى ، په زندان کې د مرگ په انتظار ناست وو .
 کله چه دده غوندى کسان په خلقی دولت کې دشر وند لایق
 نه وو ، بر سره په دې یې هم خوالی اود خوالی ددو کړ
 نشا او سرور ته نشانه وه ورا رولې .

دى یو پهلوانی د کرمین او سابعه دار پیلوته وو
 دیالقت په لوت پیول شوی وو او په دغه جرم یې د
 چار ماری انتظار وپرنکې شپې ور باندې

تېر وې . د بند په شپو ورځو کې به مونږ دواړه د تر
 هغه سوړی سره کتل . یوه ورځ چې زما د هر چورت بد
 ووده په خندا راته وویل :- کوره ، بیا به یم لاد
 کوئیلین د مریدانو په لور او قتل کی څه شک دروېزی
 که خا نکه ؟

ماورته وویل :- په مطلب پوه نشوم .

ده وویل :- د پر به دی اور بدلی وی او د هر لیکلی
 شعار و نه به دی په لار وکوڅو کی په دېوالونو لوستی
 وی چې هر چاته دوی د کور - کالی او د ودی د وړو
 وعده ورکوي ده دغه دی اوس یې په عمل کی د سوبه
 سترگو وینو . هره ورځ د سېلو توره د ودی له یو
 وړانگو سره درتیا ندی خوری که هغه د خوراک نه وی
 په کلونو بندیان هم درسره په نظر کی و نیسه ، یوه بېله
 خونه یې بی قیمته ، بی باوي له خپلو ویشته ساعته بلې بی
 مېړه بېلې سره در سپارلې ده ، پیره د امان یې لا

گوبنی در باندی در ولی دی چه دما دیه زهره خوبه

په کی و دما وی نور دی لاخته سازه عواهی؟!

ماورته وویل :- دادی منم خوتراوسه ئی نامون

د جامو غم نه دی کوی .

ده وویل :- چه کله دی په غا ساهگی داد میومالی

او ما قبل میومالی دوختلو جامی و شرمیزی او

د امیر یالیزم یاد امیر یالیزم په لاس اولاسنود نه

د رسول شویو کار خانو نښی نښانی نشی درپوری پاته

د خلقي راوحي مصابق به دی هغه زهره هم وکوی

خو البته که نه وندي تري پاته شوی وی !

ماورته وویل :- وېرېم چه دلومې کون دده

بولو په خبر مو لوخ پوي نه بنا دی .

ده وویل :- که له نور څه نه شرمېزی له خپلي دي

عميدې خو به شرمېزی چه والی دنا سايخ خرڅ په شا

نه گرنی .

بیرک ولی تشویش ولری ؟

دیوه شسته من حوان زلی زوی دوجه چیت به گونید

او عوا به بی نه پووله . ترسری غرمی به ویده ووه ،

ورج به بی لیا را نوسره به بنگو بون یوتره کره ، مانام

به بیا ترغوشپوله بمکو لوسره به مبلوچه چواخته ووه ،

به ویلی غوهای هم تو بندل دده ملان ورته تپتپده .

چا ورته د نصیحت په توکه وویل :- منم چه دشته من

ناوی بی ، برخه در کره د پردی او برخه تیار در سر سیری

خو بیام سری ته دومره لقی او بیباکی نه دده په کار .

نه له کوره خبر بی ، نه له اوره ، ترخوبه دی پلاردته

تر ونندی وی ، او تر کله به بی تیاره خوری ؟ ...

هنه ورته وویل :- بنه پلار او بنه پی چه خدای

چاته ورکری وی له پنه سره به لاخته تشویش وی ؟

...

اوښته به لاڅه د دنیا په غولونو خپل ژوند تر پڅوی؟
 د ورځې مې د پلار منډې راټه بس دی چه کله مې اوسا
 وده مې مې ، د شپې مې دی خدای مې سپی نلری چه تر سپاه
 مې ساتی نور څه تشویش په کار دی؟ غم دی هغه خوری
 چه غم خور مې نه دی .

د مړې کاله او خرمیا شتی لا پری د پاسه پر شو چه په
 افغانستان کی د کریمینیزم ناکلمه په لوبو سودی ، نه
 چا د کړه مې غم و خو نه د مالدارۍ ، نه د تجارت په فکر
 کی شول نه د مړوغتیا ، نه تعلیم د چا په زړه دی ، نه تعمیر
 هر څه ته مې شاده ، صرف له ژوند و نه د خوند اخیستو
 په تلاشی کی دی چه د دوی په عقیده بیا ژوند ون نشته
 یاسی په خبر کو لا سول لا س ته ورغلی چو که ټینکی مینولی
 دی چه مې نه بل ور با ندی کسې .

په د مړې کاله کی یوه لوښت مخکه هم نوې نه ده آ باده
 شوی بلکه په لکونو جریبه آ باده مخکه د خلق نظام له

برکته نسا ره بجزه شوه ، په سلگونو اوسرگونو رمې !
 د بهار یو په وجهه له میخه تللی دی یا نور وهېواد !
 ته اوسنې دی . د تجارت حال خود افغانستان د
 تقریباً له میخه تللی گرک " کیستم " خه چه په کابل کی
 یې لا خه دفتر شته معلومېدای شی چه د پخوا په نسبت
 په سلو کی پنځه هم نه دی پاته ، رښتیا چه خه نه وی خه
 به ولېزل شی او چه خوک نه وی یا له چاسره خه نه وی
 خه به را وړل شی او په خه تمه به چاته را وړل شی ؟
 د تجارت واوښته منوسر مایه یا لوبه شوه یا د بې
 اعتمادۍ په وجه پټه .

نورې چارې تردی هم په ټیټه سطحه کی ساتلې شوې دی
 خود مارکسیستی دولت مشران چه گوزی عنوانه پیاوړی
 کله چه دورخی یې گڼند وی پلار د خرڅ خوراک او
 یې شرمانه ژوند ضامن دی او د شپې یې د حزب فعال
 غړی .

برکٔ هم جنرال زاده دی تراوسه کی لاس پنبی کندنه دی

ستوری شوی، ترننه کی تیاره خو پلې ده، که د هغه

شته من دنا وی غوندی فکر کوی او بڼه پلار او بڼه پي

د خدای لوی نعمتونه گڼی او د هغوی په سیوری کی خا

له پره عمه خواص بولی تر یوه حده حق په جانب دی.

دی چه کله روسان چل واقعی دوستان او برترین

چل عموز پلار گڼی دا کوم د شې په سر یو شوق تعارف

نه بولی اتفاقاً یواری په دی خبره کی دده د زه او

شې لاریوه ده دی دا خبره له زهه کوی، ولی به یی

نه کوی وگوری هرڅه ورته له مسکوه راجی او د هر

شی دمه ورته پلار اخیستی ده، دغه شان دی د شوق

گونده زی فعالیتان او د پدر وطن د جبهې غاړی ورته

ن وندی وی چه د شې ورا باندی هغه پیره کوی، نوږه

که خواری وی د نور و په برخه به وی دده کی پری خه؟

ده ته چه پلار او چل و نا دار سپی پ وندی وی ولی به تشوین پلې؟

د کابل راډیو خپرونې

يو سړی چه د هر شراب خېلي او په غرقه نشه کې ویدئ
شوی وو، يو وخت خپلي بڼې له خوږه راویني کړ او ووت
وئې ويل! - سړيد! پاڅه، وگوره کله چه غل راغلی
دی له بڼې بېلې خوځي څه خبرې اوړام .
شرابی وپوښتله! - تېم څه وخت دی؟
دې ورته وويل! - د راي بېجې دی .
ده ورته وويل! - چه د راي بېجې دی آرامه محمد غل
مل نشته دا به نه يم له شراب بخاني به راځم .

x x x

برک او دده برېځې چه د بریښنا د دوستۍ په نشه
او د هغه په حلقه کې واوړی چه په فلازي سیمه
يا فلازي اېسوالی محاله يې ووهل کېده يا فلازي عسکري

نه ئې نځه كړې ده د دوى دېن دانستې منلای چه تن
 لاسى بجا پدين دى په دومره بجهز فوج اود دومره عظيم
 طاقت برى وموى . بېغه وى چه د شرا بې اشنا غونډى
 د بېخودى له بستر څخه سړا د يو بېلگه ته ووالى چه نه مونږ
 مو اود د ملائكة الوالى يا ملائكة زيبى يوه نه له تجرب
 عنا صر له منځه يو وړل .

سره يېتن لرم چه د كابل سړا د يو او مسكونه د يوكانى
 صرف د سياسى هدف لپاره درواغ نه والى بلكه
 خپل بېلگه ودر واغ منى هم اود عقيدې او باور له مخى
 ئې والى . دوى په دې خبرى ايمان لرى چه د دوى
 باداران او حاميان تر دې ډېر قوى دى چه څوك دى
 وگولای شي چه د دوى پېښو ته دى پېښى وويلاى شي ،
 پاته شوه لا دا چه څوك ته غير منظم افغانان په راجى او
 د دوى په قدرت پورې به ځاندى اود دوى له بجهز
 او منظمو بېگرو په كومه سيمه يا د دوى په لاسى كى

د سلوبه قېنه کوی ، نو خله دا فکر کوی چه که بله کوم
 دوز دوز شوی وی نتیجه به یې حتماً د سره بېلې په کتو
 وی ند د بجا پدینو ، او د ا به دوی به نیمه شپه کی له
 ی کدی راجی .

دغه شان د دوی په خالی ذهنه او نابالغ هر بی غمی
 هم چه یو عمر یې د روسی قواوو د شکست نا پذیره اې فانی
 اور پدې دی او د سر په ترگوټې د نارگونو ټینلونو او
 نارگونو د رڼو ټو پونو کتارونه بهیرونه لیدلی دی چه
 د دوی د دولت تعین کوی او په سلگونو جنګی میګ
 او ټوکی او ضد مرمی ټوپ لرونکې هیلوکوپتری ورباند
 د حمایت سیوری کوی بهیوی څخه د انشتی منلای چه
 له دوی سره به تهرک شش وینم و ویلای شی نو چه د کوم
 حای د جنگ او د فنی حیره ورته یا ورسیزی د دوی
 د ایتن وی چه خبر غلط و رر سدی دی حتماً به فتنه د دوی
 په برخه وی او د ا به دوی یا د دوی مالان و سګدی

راجی نه خوځک تش لاسی بی نظیره بجا بدین .
 چه که ددی خوش باورو یا دمولینا . . . په قول
 خوشی باورو دکور په خواکی هم نه دربی جوهر پی
 او بجا بدینو په پینه رانا ورځ ددوی په قواوو
 هله کړی وی بیا ئې هم نه ده ته دانه لوپنی چه خوځ
 دی دومره جرات وکړی چه پرده رانا ورځ دی
 ددوی د پنځو مرحلو خلقي ووهی او دشایلی تحت
 ته دی جان را ورسوی فکر کوی چه بیا به ددوی یاران
 په طبیقا توکوین وی او د دربی به د عسکری طبیقا تو
 وی نه دکوم جنګ یعنی بیا به هم دوی نه میکدی راجی
 نه بل خوځ . مگر په خلایان او پرچیان په حقیقت پوه
 شوی دی چه یاد بجا بدینو لاس ته ورغلی د وروستی
 سرنوشت په انتظار دی ، یا به چه یو دوه هله ئې قسمت
 ملا تر کړی او په منډه را خلاص شوی وی او د خپلو
 نسلست نابذرو قواوو وکړندی منډی ئې د سر په سترگو

لیدې او د بجا بدینو د لورې بو پس منې د پندار
 پټې کړې سترگې خه ورسا وېنې کړې وی . هغه نو
 بیان وائی چه د ابد مونږ یو چه له شرا بجا منې به را
 گوز و . کمد چه دېغول سر و نو د عذ ورا نشته الوې
 او واقعیتونه ورا ته ښکاره شوی وی .

ستره راجه او لغت دردشت

منی بینم خدای چا رسو را

ستره گفتم ای سپر چون پادشاه

ستره هم خویش را بید هم اورا

صوف یو پردی پتلون

یو بهرنی هلك چه بنو ونځي ته رځ ان و وونې كڼ
 چه پتلون يې بزه دي او مور يې لاس نه دي پرې ويلي
 وخت كم وړ او بي پتلا نه وركي ناممكن مور يې مجبور
 شوه دكا وندي دزيوي يو پتلون يې ورته را وويي
 چه هلك دا غوست او لاس .

د رياضي د درس په وخت كې استاد ورته وويل :-

گوره هلك ! كه دي لس روپۍ د پتلا نه په يوه جيب

كې وي او پنځه خلو بڼت هم په بل جيب كې ستا واړه

دارايي به خوري ؟ !

ما شرم ورته وويل :- صرف يو پردی پتلون .

x x x

اوس كه خورك له كارمل مخه پوښتنه وكړي چه كه خدای

مکړه دروسانو کا بل خوښ شو او پاڅه شې واورول
 اود بجا پدینو ځلي هم ختی شې اوستا سودا مید وای
 په اساسی کراره کراری شې اود رست خلک کارسېزم
 لنینیزم فلسف آسمانی وحیه اود کافی کرښه وگڼی ستا
 حیثیت اوصلاحیت به هغه وخت خرمه وی ؟ !
 بنائی ووائی :- که د بادار خوښه وه صرف دیوه
 تش په نامه علاقدار .

که بیا ورته پوښتنه وشې چه هغه فکر کوي کله چه دی
 مرداره ساوڅړی اود اجل کندی ته ورپوری
 و هل شې اوستا سودا ورازیاتی نظام په افغانستان
 کی ختم شوی وود افغانستان په ویاړلی تاریخ کی به
 څرنگه اوچېرته یادېږي ؟ !

که بیرک اقله دېنه ماشوم په سویه د حساب کتاب
 سری ووه اودېنه هلک په انداز واقع بین ووبنای
 ووائی :- د پردوا یجنتا نو په وروستی صف کی

دیوه مخموری وطن فروش په هیئت .

که دروسی بگرو له کوم مسوول مقام مخه پوښته
وښی . تا سوچه د پیرک د ژوند د بقا پاره او دده

د قدرت د تمیګلنت په خاطر د دمره بی توله بی حساب

مصارف په خان منلی ، د پپی پوست مو په مخو نو

عور ولی دی ، د دنیا بدی مو په غاړه اخیستی دی

اوله دی امله د عالم ښکلی سپوری اوری او علواً

په سره کونوروسی خوانان موله لاسه په کی ورکړه

د دې تور مخی بیرک په کوم های مین یاست ؟

ښائی دهنه ما ښوم غوندي د والی : - صرف د ده په

تیت ذهینت او بی چول وچرا اطاعت .

که دیوه پهوبیاس پرچی مخه چیرته په کوبښه کی خوځ پوښته

و نهی چه که خدای مکره - خدای مکره اوبیا هم خدای

بی مکره په افغانان کی تا سوچه ضد جنګونه ختم

او د جهاد جذبه یې سړی شوی او کونړم برکشت

نا پذیری می ثابت کرده اوتد هم له به مرغه شوندي پاته

شوی وی وظیفه او کته به دی ته وی ؟!

مکن درسته و وائی :- دکور کورانه اطاعت به مقابل

کی یو پردی بلغار یا ئی پتلون .

که به یوه امن های کی د اعتماد به شرط د پدر وطن

د جبهې له کوم به راز پوه غمی سره پېښ شوی او پوښتنه

دی ترې وکړه چه د پلار وطنی جبهې یعنی ته ؟

مکن درسته و وائی :- یعنی یو عاریتی پتلون چه د

مزا و اوچر چو دستگا ه ته تر یو وخته ورپورې ورتلا

شو .

که د سلطان ملی کشمند غځه پوښتنه وکړې (البته دروسی

مشاوره په غیاب کی) چه کشمند لا لا ! اوس خودی

دادی زاره خوبونه سم تعبیر شو ، سلامت صدر اعظم

می در غځه جوړ کړ اوس خپل در مانده اوس ته ته پلان

لوی او ته دی ورسره به ولس کی دی ؟!

کهدای نی چه احساسات نی په سیاسی جنم او پرده
پوشی غلبه و کړی اود صدارت له عنوانه نه و شرمېزی
چه مو اټک پېیلې درته ووالی :-

نور واک اختیار د کاروان سالار دی زه د
نور و خروخه امتیاز نلرم صرف یو عاریتی کړنځی
نی رایه غاړه کړی دی .

فداکاری

داسی یوه امریکایی ښځه په بهرې سفر ووتله ، دې
خپلې لیدنې کتنې یاد داشت کولې چې په پای کې یوه
مختره اما د لچسپه بهرې سیا حتما ترې جوړه شوه
د مطلب حیثی تلی ئې دا وړ :-

د جون ۱۱ دده نن له خپل خاوند سره په سمندري جهاز
کې له نیویارک نه داروپا په لور وخوځېدو .

نن د جون ۱۵ دده د سمندر سفر جالې پېښې لری ، چې
کله نن د بهرې په سالون کې له کپتان سره مخېدم ، کپتان
په د آله راته وویل چې د بهرې سوې مینه در سره لوم .
خود ا خبره په ما دومره ښه نه ولکېده کله چې زما د خاوند
په مخ کې ښې راته وویل .

د جون ۱۸ دده ، بېگا کپتان راته وویل چې که دده

مینی ته سم خواب ورنه کرم بهرید به له تولو سوار لیسره
په سمندرا کی د و به کړی .

نن د جون ۱۹ تاریخ دی ، له فداکاری پرته بله لار
نه وه ، نن می خان - بهرید - او ټول بېلگه مسافران
له حتی مرگ او غم قند و خنډ و تر غورل .

x x x

برک خوار هم د ادی په جابا ناری و هی چه مونږ په
وخت حرکت نه وای کړای او د وسعتو قوا و په مرسته
موامین او امینستان نه وای له مینځه وړی اوس به
افغانستان د دنیا له نقشی محو شوی وو . که رښتیا
وای دا خوښی لویه فداکاری کړې ده ، حتی د وژ
لویه اوسره فداکاری چه د امریکایی توپلیتی تر
فداکاری هم ډېره لویه ، کله چه که بهنې یوه بهرید او
دیوې بهرید مسافرو تر غورل ، ده پخپل عمل سلامت
یو ملت او یو ټکلی هېواد له غم و لوز - دریا بولوز -

د بنقونو او بنا ر و نو سره بچ کړی دی .

بڼه نو که خدای مکره افغانستان د دنیا له نقتی مخه
شوی وای ، دا اوچت غزوڼه او خپا ند سید و نه شي
په دود او بخار بدل شوی وای ، په ملیونونو وگړی
يې نیست او نا بود شوی وای خو کله چې پاته وای هغو
به څه کول او په څه مته به يې تر وند کا وو ؟ ...

د بېرک له خبری داسی معلومېږی چې افغانستان حتماً
په دود او بخار بدلېده که بله معنی ولوی یعنی دا
شي مطلب وی چې بل چا به نیولی وو بیا خو شي فدا کاري
بچاییده څه چې هیڅ د عقل خاوند واقعی آفت ته په احتیاج
آفت ترجیح نه ورکوی ده به نو خه تلگه دا پیر یا لیزم له وېر
روسان تر لاس نیولی را وستل او په خپل خسته به يې سپردل
یعنی لوم چې لومړی حدس به یی صحیح وی ځکه چې بېرک
له هغو خلکو څخه نه دی چې د چا په غلامی او بندگی و شوې
که ده ته کیزی او غلامی عار ښکارېدای سړی ښکړی

به ئې نه راوستې . په خوله واټی چه سپی دی یم شړونډی
دی یم . حتماً ئې خان - کور - ډوله - ملت او وطن ټول
له مطلق نا بودی سره مخامخ لیدل خو دا چه څرنگه او
د چا له لاسه بیا لېږ سوچ خواږی . . .

نه فکر کوم چه امین او د امین له پلویا نوسره داسی
وسایل نه وو چه افغانستان ئې په دود او بخار بدل
کړی وای ، که ده ورسره لیدلی وی بیا هم نا مکمله وه چه
پغوی به دا بد کول ځکه چه که ئې دغه جگړه وکړی وای دی
په په خپله څه کول ؟ له نور وهېوادو نوسره هم دومره
بدی نلرو نو افغانستان به چا له منځه وړي ؟ . . .

امکان لری هڅه وخت چه ببرک د سفارت دغلا په تور
د خلقيانو تر تعقيب لاندی وو او ده د کرپلین د دېوال
سیوری ته پناه وروړې وه د کورمیلینیزم د عظمی
پریکړه کپتان بریژنیف به ورته ویلی وی چه که دی
نه مامیننی ته مثبت ځواب رانکړ افغانستان به د دنیا

له نقشی نیست اونا بود کرم

ده خوار خه کروی وای ؟ آ یا بله چاره وه ؟ پرت

له دی چه دحالاتو فزاکت ته وگوری . . .

چه زور دنور ورستی پیتی له تخمه سره چیل شی ،

دکریلین کپتان بی لید چه زور ور ، وحشی او

خدا نا ترس دی ، که یو ملت له میخه وهی که یو

مملکت نه په خه اوردی نه عوب . . .

بله لاس بی نه لیده پرت له یو پیتی یا بنکاره

فداکاری .

د داکتر په وينا عمل

يو وخت په سمندر کې يوه لـ مسافرو د که بهرۍ
تو فاني شوه ، هره لحظه د دې خطـ احساس مخ په قوۍ
کېدو و وچه تر سره به د بهرۍ نانـ کې پوښتی د وحشی
موجودو په قوۍ غېږ کې ريز مریزۍ شې ، او دوی به
د تل لپاره د سین په تل کې پر پاته شې .
په مسافرو کې یو تن لگیا و و په پیره پیره شې دودۍ
خوښوله .

چا ورته وویل ا- سر په ! مگر نه گوزې چه اجل مطلق
را ته خوله وانه گوزې ده ، نيزونه لکه غرونه سره اوږې
نا اوږې او هره شيبه د بهرۍ د د وښودا مکان مخ
په دېرېدو دی ؟!

ده ورته وویل ا- ولی شې نه وینم ؟!

هغه بیا وپوښت :- نو آيا نېوېزې چې دا وخت دغه
خوږ لونه دی ؟!

د . په سره سينه ورته وويل :- په دې هم بڼه پوهېږم
خو يو وخت داکتر راته ويلي وو چې په تشه خوا دا وېو
خېل درته مضر تمامېږي .

x x x

نن سبا چې د افغانستان د مسلمان ملت د هېڅ بېرې
په يو بېسارې توفان کې را ايساره شوې ده او پر
لحظه يې د د وېږلو او محو کېدلو خطر ته ديدوی ،
د لاس او پښو خاوندان کلياً دې لاس او پښې هم
چې په څه هنر د بېرې د ماتېدو او د وېږدو مخه ونی
هون بياران خوکه لنگر اچول ښه گڼي ، خوکه پارول ،
خوکه والی باد وانونه بايد قیته کړای شي ، خوکه يې
نور هم درول او ټيکول گټور بولي . خوکه په دوعا
ستري شو ، خوکه په شرا

به داسی خطرناک و حالا تو او حساس و لحو کی حیثی
 د خدای سادگان ده اکثر صاحب به وینا عمل کوی
 چه باید به تشه خوا او به نه و خینی .

احزاب او گوند و نه البته حیثی مشخص سیاسی عقاید
 و نظریات لری او هر یو بیلد تیوری منی کومه چه
 له پوښیار و تیوری سنا نو ورته د قیتمی سوغات به
 توگه پاته وی . به عادی حالا لحو کی باید سری له پوښو
 مخه سرغړونه جایزه نه وگنی ، که د تعصب تر مرحله هم
 صغونښ یا تو ته د نړۍ سر ته تیوی خوځ ور باندی
 پوره نه ، اچوی هکله چه هر خوځ خپلو عقاید ته احترام
 لری او چه چل سیاسی ماحول کی دنا وند حق لری
 دفاع کی هم ورته ضرور ده . خو چه کله به د پیلو

امید و نو پیری به توغان کی را ایساره شی او تر وند
 به له پوښو سیاسی او مذهبی عقاید و سره د کاسلی نا
 بودی له خطر سره مواجه به شی هغه وخت به هم آیا

د صحت سوال مطرح وی ؟ او یو هوښیار سړی به
د صحت لپاره به هر میند او مضر خوراک څښاک
ننګر کول او د واکړه په وینا عمل نهایت سادګی او
احتمال نه خود کشي نه ګڼي ؟ .

نن چه دروس بکړی په افغانستان کی په نهایت
مساوت او بیرحمی په تحزیب او کشتار لګیا دی ،
ښارونه لوګه او کلی وران شول ، په ښارگوټونو
رسېدلی باغونه او په لګونو جریبه آباده محله او
کوری فصلونه وران او د ټینګو نو تر پښو لاندی
له خا ورسره خپره شول . نه چاته کور پاته شونه
م ووی ، نه حیثیت پاته شو نه پوره ، په لګونو
واړه - تراړه او تر اوښخې شهیدان - بندیان

او یاد تل لپاره معیوب او د بیل د اوښې پار شول
آیا د ابه ښه وی چه سره یو لاسی شو او په مملکتو
وسیلو دروس له تبا ه کونکي سیلاب او خونړی

توان خه خپله ملی پهری پچ کړو که به دا معقوله
وی چه د ناگتلی سلطنت په چارو پسې فکر ونه ستری
کړو ، اود نور وروڼه مشترکي مساعی دراتلونکی
دولت د تقوی او سلامتیا په خاطر مخ نیوی وکړو ؟
خه بونه او د ملی خله په بېلو بېلو نومونو جوړېږي
چه هر حزب او پره دله له نور و سره خه نگرې تضاد
لری نو که په عادی حال کی یو حزب په دې موافق
کېږی چه د نور و احزابو له کلمه ون پرته اکثریت تر
لاسه او حکومت جوړ کړی البته هغه حکومت به د هر
موترا ام په خپله کړنلاره کی د لوی لاس خاوند وی
نسبت کله او استلانی حکومت ته ، خو د مونږ په نفوذ
شرایطو کی په دې خبره پافشاری به هغه شان نه و
چه پهری یې غوښته اودې لگیا و د و د ی یې خوږه
چه په تشه خوا او به یې کېده ورځه ا به نگرې ؟

دجاموسا تونکی

یو د چرکو غل د کوم تالاب په غاړه تېرېدو چاغي
 چاغي پیلې نې ولیدې چه بېغه په دندکي لابی ، دغلا
 عادت نې زړه ورو تڅناوو ، شا وخوا نې وکتل خو ک
 نه ښکارېدل تر نې یوه پیلې و نیوله ، دستی نې خلا
 کړه ، ښی نې ترې وایستې ، چه تگ ته جوړېدو دسی
 چا ولید ، ده تر خلا کړې پیلې دنده ته وغورځوله
 هغه سړی په قهر ورته وویل : - دادی خه بد کول ؟!
 غه ورته وویل : - هیم چی نه کول ، زما چنډ خلا لې پیلې
 راسره ملگري وه چه دې حای ته را ورسېدو دې ته
 د لابیو موس وړ پیداشو جاي نې وایستلی او په
 دنده کی لا هوشو زه نې صرف د لته په جابو

خاړه کوم .

کله چې د بین المللی د اکوانو سور بڼګر په کابل کې کونښو
د افغانستان ښکېلی طبیعت ، خوږه و مېوو ، اوږې ټوله یې
حسابه نعمتونو یې اشتهای و پاروله و یې غوښتل چې د بخارا
پراگ او نور وغوندی د افغانانو په هسته هم ورچو
شی ، هغه وو چې امین یې وواژه او د خلعتیا لږ بڼی
یې وایستی خو د دنیا د خلکو چې ورته پام شول هری خوا
ورباندی ناری شوې چې دادی څه بد وکړه ؟ !

بريښنیف خواړه کله د چرگوغل وارخطا شو چې اوس نو
خپله دردی رانه ورځی غلا څنګه پټه کړی ؟ وښی یې
په پټه کړی ، ایستې بڼی به پټی کړی ، که به د پردی مالاب
په غاړه د چنډ یې ضرورته موجودیت څخه انکار وکړای
شی ؟ . . .

خو څه کله چې د غلا لومړی شرطو شپږ سترګی او په حق
سترګی پټول دی او دی چې ورنه یوه اوږه به کار غل دی

خواس ئې نه بايلودل په جگ سرې وويل ۱ -

له دې كبله چه نه ما بنكلي كلا لي هيلي وغوښتل چه دلته
د خلكو په ونيو كي ولاهې جاي ئې وايستلې اول ما
نخه ئې وغوښتل چه په جاي مو ئې پام وكړم نه ما په پردي
د نده خه كار نشته صرف د خپلي هيلي په غوښتنه د دې
جا موته كورم چه خوك ئې يو نه سي .

خو چه هوبنبار د خلكو پوښتنه ترې وكړه چه هغه هيلي
چه خپله دي بلله اود عوه كوي چه ده ئې په غوښتنه دلته
ناست ئې اوجا ئې ورتنه ساتي هغه خودي هغه ده پخپله
وئې ده . كه ته دا مين په خوا هېش راغلي ئې آيا مين
ده ته را بللي وي چه امين وئې ؟ آيا د خليفانو
مركزي كومېټې ده ته دعوت كړې چه د دوي د قدرت
محنة واره وي او په بهو ئې هدېرې او نندارونه وئې
اود دوي د سر سودا له هغه چا سره وكړې چه تر پرونه پوري
دوي ملي خاينان اود سفارتونو لوتماران بلل او تا

به هم ورسره د وکی سراها وود ۱۴۰۰۰۰

بر یژینیف ناسای کوی چستا سودا جبری نو دیوه
 آنا د (؟) دولت (افغانستان) په داخلې چارو
 کی بکاره مداخله ده چه نه ئې د افغانستان د
 یوه دوست په حیث نشم نه عملای ، او خرنکه چه
 تا سودا افغانستان په کورنو امور وکی مداخله
 کول غواړئ او د افغان ولس آنا دی او پستی
 په خطر کی ده نه مجبوریم چه د لته و او سم او د ا
 بسنی له غله غذوید و ساتم .
 دغه دی د کریلیفزم منطق ، او داسې دی درمی
 بوی غلا پاره جواز ا

په لښې تن مزدور

یو پټیم ماشوم لوڅ سر، لوڅی پښې په خوا او مېښو
پسې روان وو، تڅو! په مخه ورسې پوښته ئې ترې
وگره چه هلکه! څه کوی؟

پټیم ورته وویل: - دخا لصاحب مال پیا یم .
هغه ورته وویل: - خا لصاحب څه تڅوا، یا مزدوری
هم درکوی؟!

پټیم ورته وویل: - نه، تنځا منځا نشته بس په لښ او
تن ورسره مزدور یم .

همه چه یو ځل بیا د پټیم لوڅ سر، ایبلې پښې او څیری
جای تر نظر تېرې کړې ورته وې ویل: - تن خودی
وینم بڼه پټ دی چه د من به دی څه حال وی؟!

کور - کالی او دودوی یا (روتی - پیره - اور مکان)
 دندوند هغه ضروریات دی چه له آدمه تردی دمه یی
 پوره کېدل نشته ، د بشر هوای هلی حلی ، جنکونه نسا دود
 سعی او کوشش اکثر د دې ضرورت د رفعه کولو لپاره وی
 خو کونست نو د بڼی آدم د ضعف های بڼه پراخندی دی
 ښخ په هغه های کونته بزدلی . د نړۍ سادگان یی درست
 په دې خونده وړه نغمه بې سده کړی او په دې زړه غوښتنه
 شعار یی د هر محروم ملتونه د کرپلین د خات غوځوی ته
 جوړ کړی دی چه صرف د دې خونده وړ شعار په هوس
 پردی غواوی خړوی . رښتیا پر دودو و پښو او دودو
 غوښه و لخواوند چه د انځر یی و اوړی قوز به یی لاسه
 څه غواړی ؟ مگر عالمونه دغه دلس تن او پیه دهر ییمه
 درجه تر کړونه دی غوږ زوی ؟ مگر د جنت صفت نه
 دی چه دا ضروریات په کی له غیبه پوره کړی ؟ پس هم
 په دې و لېونی خوشحال یی ، چه د لوبی وېره غمته ش

هرڅه دی د پخوا نوانه ولوغوندي د سرکار له کوره دی
 په تن پټ او د خپل کورځاوند شي، ټيټه واپس دی هم نه
 نه سولوی، بد مرغی به لا تر بلې کوی درځي سردرېښکاره؟
 د مومې - کالوا وکوب غولونکي شعار د هر چا په ذهن
 یې د پراخ کوی خو بڼه واده اولاد په سرا حسیقي
 پروښه، په خواړه منډوری پسی کله سیف الملوك
 تر اووځو او ودر یا بولوا اوښتی هوانان، او
 د عقده پیل اولته کسان بهی له چټي باسی .
 داسی ئې وپاروی چه هر وړه قربانی اوسوښندی ته ئې
 چمتو کړی او هر وړه حایل او د لاری خنډ دایسته کولو
 گڼی ولوکه بڼه ئې خواښه وروڼه او یاران وی یا د
 او عقیده .

خو چه کله عملاً قدرت د دی شعار موند وړ چیا نوته
 په لاس ورغلی دی د شعار معنی بهی بدله شوی او بې
 شان تغیر شوی دی . د پرست وکړی د نوی خان

نوکران شوی دی ، هغه هم پس په نس او تن ، نس
 او تن هم خرنګه ؟ چه ، مسلمان نه بید وکافر نشود .
 د اتبلیغاتی جزه نه ده . یو ښکاره حقیقت او دسترګو
 لیدلی حال دی چه دخان هغه تر ټولو نازولی نوکران
 د "کم سمول" یعنی د خړانا نو د سارمان غمی اود
 سره قتون سر تپری فدا کاران مودنه دي ولیدل
 کوم چه په نس او تن نوکران وو ، د نس او تن لپاره
 یې خپل سرونه په لاس کی گزول او پردی سرونه ورته
 د شند یاری تر لومنی هم بی ارزانه ښکارېدل .
 هغه د کمونیزم میمنه مو پخپل خواړه او لوبه شوی هېواد
 کی ولیدل چا چه د لور او ستک جنده د جهان د سعادت
 او ښکېلې لپاره هسکه ساتلې وه ، چا چه دخان غواړي
 مېنی تر لوی لوی د پو ویانی په غرض راوستي وي
 اود خان دناره لپاره یې خپلی ویني او زموښ د بی
 گناه اولس ویني د سېل غونډی بهولې ...

و مولیدل ، بهه دکونیزم به بهیرا ن یو ماهه مول

نژدی ولیدل . به تن به ئی یوجو خیرنه درستی ده

چه کیس به ئی پر پوی و و لمرته به لوخی او بی ناست

وو ، دکابل دشری سیری شپی ئی تر غری تا مبولانکه

به یوه سیه کبله کی سبا کولی ، وچی تو و دی ته به ئی

گبهنی شوه ، دالاخه چه به لومرو ورخو کی چه نه دپر

سپین سترگی شوی وو ، نه چندان بلند ؛ د مالیتو او

کبلو پوستونه به ئی له لار و کوخو وریو لول او د

سپوله دتوری د و دی سره به ئی به عنبرگو لاسونو

خوئی ته بیوی وو . که دکور - کالی - د و دی شعار

داسی محلی کپزی دکو یلینیزم دراپترل شویو ناز و

خوئی دا حال و و چه دکلیو بانو و د او سید و نکوبه

ئی خه حال وی ؟

داخترخه

یاران د وستان - خپل - خپلوان او پېژند وئی سترگی
 هسی هم نه پېر پرې خوی په خاصو شپږو ورځو کی یې یادې
 خاص طور د زړه انزغی شې ، غم بڼا دی کد چه په تنهائی
 کی د هر په سړی غم پرې ، یاران د وستان او خواخوږی
 خپل خپلوان دی چه د ژوند دغه دړانه پېټی له سړی سره
 وای او د آشنا پېو په لید لو د سړی د زړه کمن وری
 رفته کړی ، دا ځله چه ځان درته د غمولو او دردولو
 په لایتناهی عالم کی تنهائی نه ښکاري بل زړه هم ویني
 چه په دغه احساس درېږي او لونه هم کورې چه په غم دی
 عجب او پېښا دی دی بڼا دی یا اقله د زړه خورته
 ادراک ، عواطف او یا بڼائی شرایع او منافع ولری .
 د پېښو د وړ پر باغ د ښکلی او سموسو ښه د ښکلو
 او گلورو وونو په تیت سیوری کی می د زړه تاوت هوا

ورکوله چه یو پوست او خوبه بزغ می ترغوبه شو، چه م

می وروا را و و یونزلی دگلو نو خواته په شنه چمن ناست

دی له حان سره غنګی وهی، له حیو نبو نېنا نود اسی

بنکار پده چه افغان مهاجر به وو له هر مسافر سره

خه تا ثرات وی خو خدای خبر چه دده په زړه به یی خومره

بوج پروت وراو خومره فشار و نو به یی حواس په

بله ایا ولی و چه پیچا ته یی پام نه وو حتی دگلو نو

خند او د طبیعت بنکلا نه. د اسی بنکار پده چه

حان په بی نیا ز عالم کی کیده او تنها لید.

ورنژ دی شوم چه غوبه می و نیو د استاد حمزه د غیو

شعر یی په خوله ارا او او دیوه مسکن تا بلیت کار یی

ورنه د زړه د درد و نود تسکین لپاره ا حیت.

شعر چه د زړه آواز شتی که خپل وی که پردی د بحر بی دو

کار و را کوی؛ نن دده د زړه ترجمانی هم نود ی شعر

هیچ شتی بنه نه شوای کولای حله ئی پرله پسې وبله -

نن چه می دم پر په نره راگرزی داختر محده

نره ته د تېرو خاطر ا تود بکر محده ده

په ناخی نره و نولاس وهل د ساد کا نو کار دی ، مسافر

لالی می له خپلو ستو ما نو نلو تصور تو سره پرېښود ، د

سوی آواز په پته ئی د سوی نره په لټه کی شوم ، حتما

لوگی له اوره را لټېږی او سوکو نکی غټکی له سوکو د لو

هرونو .

نه ، ښو و اخیستم ، و هم ئی - و هم ئی ، د لاو و غرونو

ها خواته ئی یوې سمسورې غټکی ته ور وستم چېرته چه .

صلیعت نکار د خپل هنر تر ټولو غوره او ښکلی تا بلوگانی

دند او لپاره ایښې وې . د ښکلی سمسور غره په اړخ

کی د خپان راده په غاړه د شغو و نو په منځ کی یوې پښی

کوټی د کلا تر هسکو د بوا لونی د خوند ئی په لاس

را اوچت کړی ، روچه کړ کیو ئی چا غره ته لټی ، اړینی

دسین اوکړوند و په بنا یست نه مړېدې . په ونو کی
 د مرغانو شور و نو او په ورشو کی د سپینو وروسته
 او خوبه اریا وه . د گن کلی په مینم کی د کلا عظمت
 او شکلا نظرونه له بهر لری و رابلل . د انامی د دی کلا
 په غبرگی نه پزېدی او لوېدی وو ، داسې د تمی حای
 او دیلار نیکه مېنه وه ، او د اکلی هم د دوی خپل خپلوان
 او په غم بنا دی د شریک یاران .
 د تاریخ خرخ د هوښیارانو د ادعا په خلاف په شا خرخ
 وو خو نیو هدم خر کاله ؟
 دا خر مجتوره و رځ ده ، د و لونه د کلبزی ، پېغلی ، زلی
 په نویو جامو کی لکه د جنت دېن کو کی هر یو د بهل حسن
 ښکارندوی دی . ماشومان په خوا به او پرله پسې
 شور او زوښ لکه د نوی خور منی توتکی په کور و نو و نری
 منوی او دا خر نالیدی نا شکلی خوشحالی د پسی غوای
 سپیا ښیری دا خر لمانجه را گزېدی او په سپینو

جاموکی مکہ واورین غرونہ پہ وقاص او متانت دکلی
پہ لوی چوک کی داختر مبارکی اخلی .

دکور ہرمنی تو د بگوندو او کھو ورا گوزی چہ دگور او
اور عزت تہ ئی صدمہ نہ ورسپی چوک تہ داختر د
ورجی نہ دودہ و لہز لای شی .

خور لہی دکون دنو وروہو د پغلو بارہ داختر دبرخی
پہ سرشتہ لگیا دی ، دزہہ یا سان آغہ کی سرہ نیسی چہ یوبل
تہ دزہہ خوشحالی او نپلی پیرن و سینی و ہاندی کوی .

دہر ماستوم لاسونہ مکہ دغرو نو دزرا کی پسپی پہ نگر محوسوی
دی ، جیبونہ - دسما لونہ - حتی د حینو لہن لہ وچو مہور
مکی دی چہ لہ ہر کالہ د راکری شوی دی .

پہ آرام کلی کی نا آسامی دہہ خوک وری نوزی ، دودہ
دلہ پنہ - خور ریلہ غوندہ ، خوک حی ، خوک راجی مکہ د

ستا تو نا کراری پچی د خوشحالی دشا تو د وروہو لو لوپہ
پہ لہہ کی دی ، خوک داختر خوبنی پہ کلی کی غواہی خوک

نې له کلي پر

د کلا مخه لا بېلگې پاڅه شوي ، سرکونه او پاشي او
 حجره په خام طور سنبال شوي ده ، راز راز مېوي د
 را تلونکو لپاره ايښي دي او د کاله مشر د قام کلي په
 کشرانو د مينې محبت لاس ور تېروي . . .

د تصور مرغه ته زماني او مکاني فاصلي د پري لنډي
 وي ما هم په خوشيو خوشو اخترونه وليدل چه راغلل او تېر
 شول چه هغه مهاجر افغان و رڅخه د پري خوږې خامې
 په مختلفو طريقو و رتولي کړي . د ماشوم والي سر و کړو
 منکولو ، د جوانۍ په قوي مټو ، او د يوه کونډي زلمی
 په آرزو مند زړه

د اخر وړج بيا د يوه کال شپې ورځې شاته پرېښودې
 او د انېکمرغه مياشت راپره شوه خود اخل که درست عالم
 اسلام ته نېکمرغه وه وه به ، ده ته نې دايي خوښي په ځاي
 د جهان بد بختي سوغات را وړې دي .

کور بکلا اوکلی ئې بېکڅه بېباړې له محل سره يوشان
 کړې دو، د غلې له کد امه او د جومات له بامه ئې
 لا پاته لوگي کله د مظلوم او سېلي آسمانه ختل،
 پلار - وروڼه او خوتنه نور خپلوان دوستان ئې دکلي
 له مېرو بکنا هو وروڼه وروڼه او پېغلو زلموسره دروسي
 قوادو په بمونو را کتو نو شهيدان شوي وو، د زخميانو
 زنگړوي ورته ختل خود پتي اودار ودرمل پته نه لگېد
 له لويو کورونو ئې لاس ختلي لويو غرونو ته ئې پناه وې
 وه... د اختر وړج ئې په تور وسمخو کي په لوبزه په
 نېاره تېروله... د د لوفو د خوښي پارونکي غږ
 په کهاي ئې له لري د توپونو او بمونو وېرونکي آوازونه
 اورېدل چه خداي خبر بيا چيرته به ئې په چا باندي د اختر
 وړج په غم لړله؟... کد چاله سره به ئې د آسرا دې نشته
 اوتوله؟... او د چا په سپين زړه کي به ئې غوښتل
 چه دايمان بلي نه پوي ووشا ئې؟...

بني اوبدي ورحي واسه تيريزي ، له وروستي اختر
نه هم دېر وخت ووت سبا ته وايي بيا اختر دي
اختر دي ، د مسلمانانو د خوشي او خوشحالي وړ
د ميني محبت او راشه درشه وړ ... د خيرا و برکت
وړ ... د ټولو مومنانو گنده وړ ... چه حتى ده
ته هم راضي اودي هم خدا خوشحالي ته وړ بولي ...
دي هم بايد اختر هرکلي وکړي نو پوهېږي چه څه
وکړي او په څه کې وکړي ؟ ... خوکه به ورته راشي او
چاته به ورشي ؟ ... څه به وکړي او چاته ووايي چه
اختر دي مبارک شه ؟ ! ...

سبا ته وايي بيا اختر راضي ، کوم اختر ؟ د څه شي اختر ؟
او د چا اختر ؟ ... اختر خو په هغو وي چه وطن يې خپل ،
د اکې يې خپل ، او شرف ونا موسري خندي وي . اختر خو
د پڼو وي چه اسلامي دولت ولري او په خاوره کې يې د
اسلامي شعاير و احترام کېږي .

چه د مسلمانانو له مسلمانانو سره راشه درسته آزادده و
 چه د خپل ملي هويت جنده دی په جگړه سر د سخته رېښې
 اوت د يوه حراو آزاد بنده په حيث دا ختر استقبال
 کوي . . .

اختر خو په روغ راهه او فارغ خيال اخت وى .
 چه په وطن دى د نور و قبضه وى هغه هم د سرو کفار و، د
 خداى د منكرانو او د انسانيت د دښمنانو، چوڼيد
 لوى دى د يرغلگرانو د تعرض له د اشد په کور و نو کى سار
 چه واره راهه دى د الوتکوله غور سره په سخته غاړو
 ننوړى، چه کړلى او رسيدلى فصلونه دى د روسي تڼيو
 تر پښو لاندې وراړنډى او سوځېږي، چه ناخميان بې
 د وادرته پراته وى او مړى بې کفنه، چه په غزو نو دى
 او سابل وى او په ښار و نو د وينو باران، چه کور
 اور - کلى - جومات - د و دى - حيثيت - شرف او
 د سړيتوب د ادعا لپاره له مرگه پرته هغه هم نه وى د

پاته ، ته ووايه چه ستا به خه اختروى ؟
 يومهاجراوماسا فرجوان به داختر په هرکلى کى خه
 وواى پرته لده نه ؟

نن چه مى د پر په سره راگر نه داختر مخه ده
 سره ته د تېرو خاطر اتود بسکر مخه ده

پېښور ۵/۵/۶۰ - ۲ - پاسنى

لومړی چاپ

نېټه : کال ۱۳۶۰ د تلې ۳۰ تاوېخ

شمیر : ۱۱۰ زر توکمه

بیه : شپږ روپۍ